AS IK BOVE OP DE DOM STAAI

UTRECHTSEPAD, STREEKPAD 13, 2022 – 2023

INHOUD

Aanleiding 2
Etappe 0: De prequel, Utrecht, 11 december 2
Etappe 1: Utrecht – Werkhoven, 13 december 7
Etappe 2: Werkhoven – Wijk bij Duurstede, 3 januari 11
Etappe 3: Wijk bij Duurstede – Maarsbergen (Valkenheide), 5 januari 16
Etappe 4: Leersum – Veenendaal-west, 10 januari 20
Etappe 5: Veenendaal West – Scherpenzeel, 17 januari 23
Etappe 6: Scherpenzeel – Amersfoort, 26 januari 30
Etappe 7: Amersfoort - Baarn station, 2 februari 37
Etappe 8: Baarn - Tienhoven – Maarssen, 22 februari 44
Etappe 9: (Tienhoven) Maarssen - Utrecht 48
Etappe X: Utrecht, 15 maart 58
Bijlagen 68
De route 68
Links 69
Theoretische Routes 69

AANLEIDING

Laten we eerlijk zijn, het ontruimen van de woning van een ouder is niet de meest vrolijke aangelegenheid. Je gooit veel weg, en sommige dingen neem je mee om onduidelijke redenen. Het speldje van mijn moeder voor 60 jaar lidmaatschap van het Nivon ging mee uit jeugdsentimentele overwegingen. En nog wat ander “Nivon spul”. Het inspireerde om het Pieterpad te gaan lopen. En dan kom je ineens weer het boekje tegen over het streekpad door Utrecht, SP13 voor kenners van de langeafstand paden.

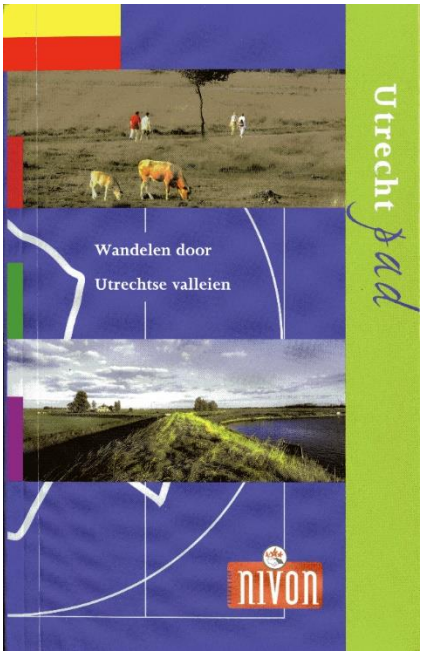

Voor mij terug naar de provincie waar ik ben geboren en getogen. Met een verouderd boekje, maar dat ben ik zo langzamerhand zelf ook. Centraal in de provincie staat de Domtoren. Daarover is een lied “gecomponeerd” dat moet de titel van dit verhaal leveren. Die toren staat trouwens in de steigers. Zouden ze ook met het lied moeten doen 😊.

Evenals al mijn andere verhalen is iedere overeenkomst met bestaande dingen, dorpen, steden en levende of dode personen toeval. Alleen het Nivon, die bestaan al meer dan 60 jaar.

ETAPPE 0: DE PREQUEL, UTRECHT, 11 DECEMBER

Warmlopen voor een nieuwe route heb ik vaker gedaan. En dat ook nog eens met Nelleke doen is helemaal leuk. Daarom gaan we met de trein naar Utrecht om een route door het centrum te lopen.

Het maken van een keuze blijkt niet eenvoudig. Via google worden veel gratis wandelingen door de stad

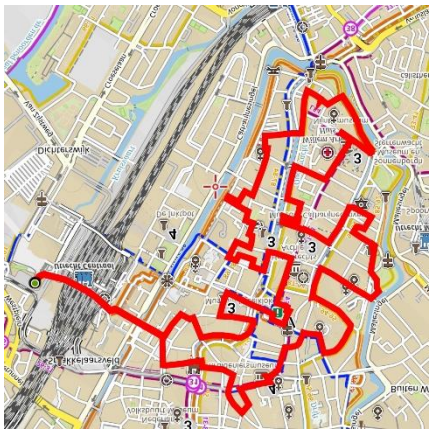

aangeboden. Als je dat aanklikt krijg je direct een gids aangeboden: €130 voor 10 personen. Na heel veel klikken vinden we “Geert van Reisroutes”. Gratis GPX en beschrijving, zolang we ons maar abonneren op een nieuwsbrief.

De beschrijving gaat er van uit dat je aankomt op het Jaarbeursplein, en dan zo snel mogelijk wegloopt richting HC. Dat is een misser. Allereerst staat er het gebouw waar ik heb gewerkt, de nieuwe hoogbouw van de jaarbeurs, die van de Volksbank en iets verder naar achteren de grootste moskee van de stad.

Maar het meest opvallen is het moderne stadhuis van de stad met zijn opvallende blokkenstructuur en witte lijnen. Hoewel, meest opvallende: in een bui van slechtste stadsplanning is er, onder het motto “grond is duur”, een oersaai handelscentrum met een glazen “14-in-een-dozijn” gevel voor gezet.

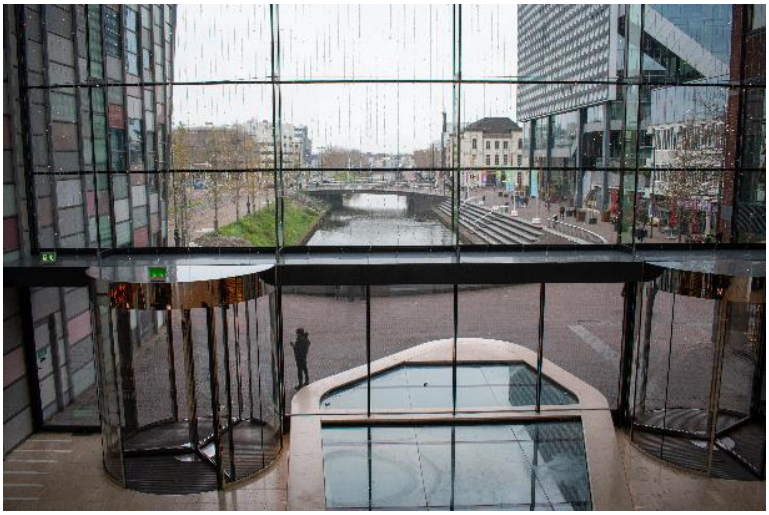

Maar dan begint het echt, door HC naar het Vredenburg. Dat is het plein waar de resten van kasteel Vredenburg zijn opgeblazen (grond was ook in de 70-er jaren al duur). Maar tijdens de wandeling kan je zien hoe de grachtengordel is hersteld.

Vanaf het plein lopen we via de Zakkendragerssteeg naar de Oude Gracht, en daarmee naar het echte oude centrum.

De routeomschrijving gaat uitgebreid in op de Zakkendragerssteeg en de werfkelders van de oude gracht. Maar daar heb ik tijdens mij schooltijd zoveel tussenuren doorgebracht dat ik er niet langer met verwondering naar kan kijken. Lollig is het oude postkantoor, tussen 1919 en 1924 gebouwd in de Amsterdamse stijl. Nu is het een bibliotheek en zitten er een paar uitstekende winkels. Ook het restaurant is aan te raden, maar niet nu, het is nog te vroeg.

Ondertussen passeer je Huize Oudaen, het stadskasteel uit 1276 en een van de mooiste monumenten van de stad, maar dat helaas de beschrijving van Geert niet heeft gehaald.

Het postkantoor ligt aan het Neude en vandaar wandel je met een extra bocht langs de 16e eeuwse huisjes van het Margarethenhof naar het Janskerkhof. En langs de beelden van Anne Frank, Willebrord en de oogarts F.C. Donders.

De St. Janskerk uit de 11e eeuw is in bedrijf, dus die slaan we over.

Het stadhuiskwartier is het volgende deel van de wandeling, langs een deel van de oude universiteitsgebouwen en de Pausdam naar de Nieuwegracht. Ook hier zijn werfkelders, die hier niet ten prooi zijn gevallen ze aan toerisme en commercie.

Aan het eind van de gracht is Lepelenburg, het park waar ooit het oude Tivoli heeft gestaan.

Zo langzamerhand krijgen we trek en bedenken we dat het wel een plan is om de museumjaarkaart te trekken. Dat lijkt misschien niet onmiddellijk logisch, maar daarmee kan je gratis het spoorwegmuseum in. Met het restaurant daar is niets mis en het is warm en gezellig. Wel ontdekken we hier het excuus (klein)kind: minderjarigen die worden gebruikt als excuus voor ouderen om treintjes te kijken. We onthouden de truc!

Na de lunch wordt de wandeling langs de Malisingel vervolgd.

Als snel slingeren we door de oude straatjes van het Museumkwartier. We ontdekken we dat je van de gracht door het Catharijne convent naar de Lange Nieuwstraat kan lopen. Hier wordt het universiteitsmuseum verbouwd. Op de site geven ze aan dat er een speciaal Blaschka kabinet komt.

Dat wordt bezoeken als ze weer open zijn, al was het alleen maar omdat we in dit gebouw heel veel college-uren hebben doorgebracht. De andere musea van het kwartier, waaronder het Centraal Museum, dat tot de oudste musea (1838) van het land hoort, hebben allemaal een of meer keer bezocht.

In dit deel van de stad is goed te zien hoe oud de stad wel niet is. De Beyerskameren bij de Agnietenstraat stammen uit de 16e en 17e eeuw. We komen opnieuw nog een klein stukje langs de Malisingel en langs een stukje van de oude stadswal, maar al voor het Ledig Erf draaien we de stad weer in richting Oude Gracht. Vandaar gaat het naar de Springweg, waar sinds 1795 een synagoge staat. Zoals zo vaak ook hier: ver- en herbouw. Het huidige pand is in de stijl van de Amsterdamse school, en nu gemeentelijk monument.

Zo langzamerhand hebben we de toegezegde wandelafstand van 8 kilometer meer dan bereikt en we zouden nog een hele bocht moeten maken. We bedenken dat dit ook kan via een van de zeven steegjes, langs het hotel Karel V en via de Catharijnesingel naar het station. Karel V stamt uit 1543. Eerst als klooster, daarna militair ziekenhuis en nu dus hotel. Van het oorspronkelijke gebouw zijn nog muren bewaard. De rest is opgeknapt en er staan aardige beelden in de tuin.

Daarbij lopen we langs een andere oude werkplek van me, waar nu de voedsel- en warenautoriteit zit. Het ligt naast het NS-hoofdkantoor, waar sinds 1999 een vliegende schotel is gestrand. (En ik kan het weten, want ik stond er die ochtend naast). Het deel van de route dat we missen is, volgens de beschrijving, het lelijkste deel van de stad (vanwege de parkeergarage van de Springweg) en we missen het rondje Domplein. Maar we hebben al op de Dom gestaan en keken even naar benee, we zage het ouwe Grachie 't Vreeburg en waar waik C was. Ja, toen sprong ons hartsjie open, we waren trots, wat dach-ie wat, d'r is geen mooier plekkie, as Utereg me stad[1]. En we zijn er afgestudeerd.

De trein naar Nijmegen missen we (uiteraard) op een minuut, maar niet geklaagd, we kunnen altijd even bij Starbucks naar binnen, waar de medewerkers andermaal bewijzen dat ze niet kunnen luisteren en spellen. Nelleke vindt dat de kwaliteit van de koffie er verder niet onder lijdt.

[1] Vrij naar Herman Berkien

Nog wat (kalender 2023) beelden van de stad:

ETAPPE 1: UTRECHT – WERKHOVEN, 13 DECEMBER

De etappe van vandaag is wel spannend. Welk deel van de route is terug te vinden, en is het een beetje te lopen?

Het begint ook spannend. De trein komt aanrijden met een grote vonkenregen. De bovenleiding is strak bevroren bij temperaturen van -6 tot - 8 °C .

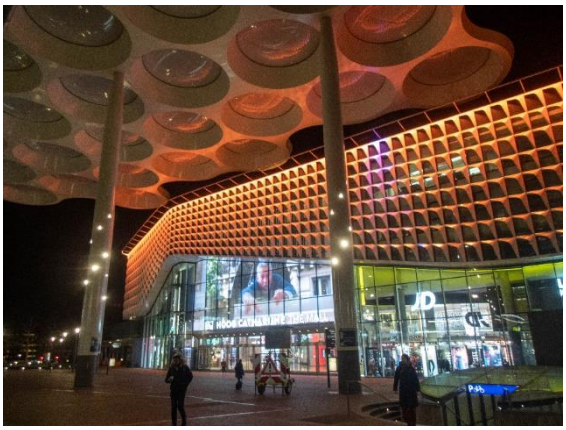

Een ding weet je dan zeker: de NS kan dat niet hanteren. Nu valt het mee, we raken alleen op het verkeerde spoor (vraag niet hoe) waardoor station Lunetten wordt gemist. Nu wilde ik daar toch al niet heen, het is iets waar je dan alleen maar vrolijk van wordt.

Het is nog donker bij aankomst in Utrecht. In het kunstlicht ziet de overgang van station naar Hoog Catharijne er heel surrealistisch uit.

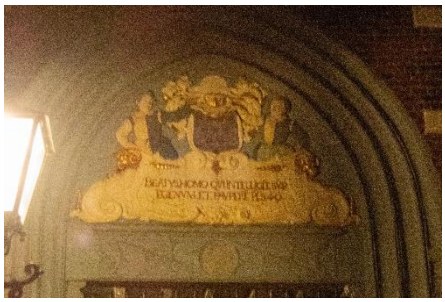

De wandeling begint bij het deel dat bij de prequel is overgeslagen. Zo loop ik nu wel langs het oude weeshuis, waarvan de gevelsteen bewaard gebleven is. Het Domplein wordt bereikt door onder de toren door te lopen, maar het rondje rond de kerk wordt weer overgeslagen. De bedoeling is dat je hier de kloostertuin bewondert. Uit ervaring weet ik dat dit leuk is, maar nu nog heel erg afgesloten. Telefonisch loopt Kim een stukje mee. Ze schijnt zich vooral te amuseren dat ik in het donker moet zoeken.

En zo kom je op Oude Gracht terecht, die je afloopt tot het Ledig Erf. Route technisch kom je dan op het meest complexe deel van de wandeling. Het plein moet namelijk schuin overgestoken worden. Op dit punt stroomt de Kromme Rijn in de Utrechtse Grachten. Als je eenmaal langs de Kromme Rijn staat is het min of meer de rivier in rechte lijn volgen tot het eindpunt van de wandeling. En dat is helemaal niet vervelend. Wel moet je even om de oude Pieter Baan stichting heen, dat omgebouwd wordt tot appartementen. En er kan worden gezwaaid naar de plek op het IBB waar Nelleke een kamer had in onze studententijd. Daarna verlaat je de stad via een klein tunneltje onder de snelweg.

Dan loop je al snel langs een van de Lunetten forten die uitgebreid bekeken zijn tijdens het wandelen van het Waterliniepad. Nu begint zich ijs te vormen op de slotgracht. Als gezegd, het is tamelijk koud.

Maar de zon begint op te komen en het blijkt zonnig en verschrikkelijk helder. Over het water kan je leuk Stadion Galgenwaard inkijken.

Misschien zou je verwachten dat zo in de ochtend en met deze kou Nederland in winterslaap is. Dat blijkt absoluut niet het geval. Er zijn veel meer wandelaars en hardlopers dan bij andere tochten.

Zodra de zon opkomt wordt het al maar mooier: overal zit rijp, en het wit steekt prachtig af tegen de blauwe lucht. Er wordt dan ook uitbundig gefotografeerd door iedereen.

De wandeling gaat langs Oud- en Nieuw Amelisweerd en vervolgens langs Rhijnauwen. Zo langzamerhand heb ik wel zin in een kop koffie, maar 50 minuten voor de deur zitten tot openingstijd lijkt met deze temperaturen een slecht plan.

Als altijd lopen er meerdere routes parallel. De eerste is het Krommerijnpad. Bijna dezelfde wandeling als de eerste twee etappes van dit pad, maar met goede bewegwijzering, dus als ze iets slopen van “ons” pad dan weet je altijd waar je heen moet. Wel een waarschuwing. De naam Kromme Rijn is niet voor niets. Ook als je al uren loopt blijven borden stug aangeven dat het zo’n 5 tot 5,5 kilometer naar Utrecht is.

De routebeschrijving is enthousiast over fort Rhijnauwen. Ze melden alleen niet dat die aan de andere kant van de rivier ligt 😊

Bij Rhijnauwen kan je een ijzerbolletje op een steen vinden. Het is een onderdeel van een veel uitdagendere wandeling, het planetenpad. Op een in verhouding juiste afstand en

grootte kan je rond Utrecht ons zonnestelsel aflopen, met de zon als centraal punt op het Domplein.

En dan zijn er altijd de LAW's. Vandaag kruist het pad de Limes- en de Waterlinieroute. En natuurlijk is er ter hoogte van Bunnik een klompenpad, het Stoetwegenpad.

Bunnik wordt vrij soepel rondgelopen, waarna de weg samen met de Kromme Rijn onder de A12 doorgaat. Iedereen boven de 1.50 mag er gebukt onderdoor maar het is de moeite waard. Aan de grens van het dorp ligt schaatsbaan de Niënhof die zijn best aan het doen is om te bevriezen, een hoopvol bord adviseert nu al kaarten te komen.

Van daar kan je langs de nog steeds bevroren weilanden richting Odijk, via het oude jaagpad.

Odijk loop je min of meer via 2/3 cirkel rond, waarbij je vooral zicht houdt op de weilanden en de rivier.

Zodra je Odijk achter je laat zie je Werkhoven al in de verte liggen. Daarbij blijft het lopen door een spectaculair winterlandschap.

Als er al iets opmerkelijks is in het laatste stuk dan is het het dertiende eeuwse Beverweerd.

Het is een kasteel op een eilandje, omgeven door tuinen, waar nu niets van te zien is.

Geen idee hoe het er oorspronkelijk uitgezien heeft, misschien lijkt het in de huidige vorm wel op het oorspronkelijke Beverweerd.

Maar bij de laatste restauratie heeft het een wit/geel uiterlijk gekregen, waardoor het iets van een slagroomtaart heeft.

Daarna is het nog maar een heel klein stukje naar de bushalte. Door een gesprek met hond- en eigenaar duurt het laatste stukje iets langer dan gepland en zie ik de bus naar Utrecht net wegrijden. Nu heb ik geleerd dat lopen op vertrektijden eigenlijk niet te doen is, dus ik hoop maar dat het geen twee uursdienst is. Dat valt mee, deze bus rijdt vier keer per uur tussen Wijk bij Duurstede en Utrecht CS. Dat lijkt ideaal voor de volgende etappe. Gewoon met de pont de Betuwe verlaten en dan per bus naar het vertrekpunt. Dit wordt volgend jaar vervolgd! Voor die tijd nog een pagina winterbeelden van deze etappe.

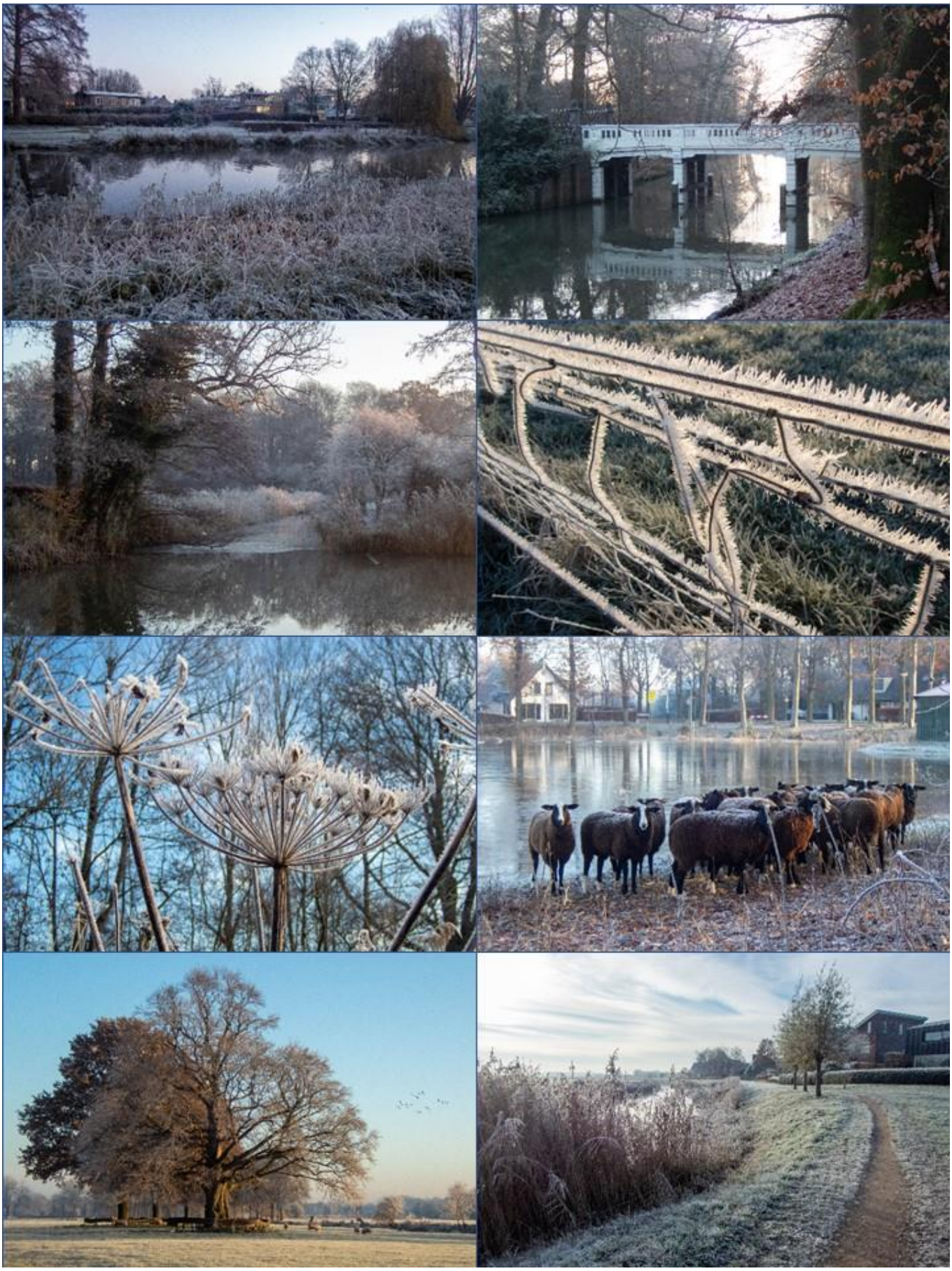

ETAPPE 2: WERKHOVEN – WIJK BIJ DUURSTEDE, 3 JANUARI

Het nieuwe jaar begint 14-16 °C warmer dan de vorige etappe. De trip begint wat later. Door de regen rij ik naar Rijswijk (Gld) en pak daar de pont naar Wijk bij Duurstede.

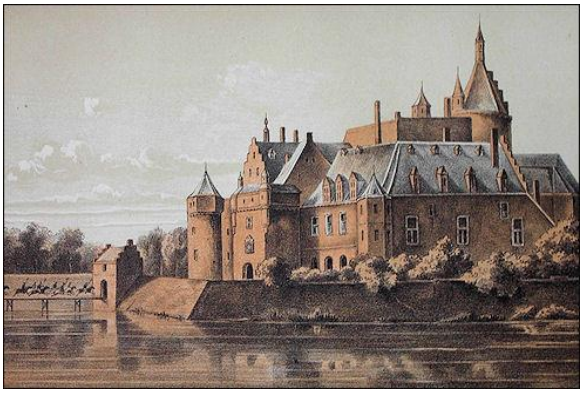

Internet afbeelding

Als ik mijn betaalpas pak krijg ik te horen dat dit een euro kost. Nu weet ik dat het normaal €0,60 is. Moraal van het verhaal: let op bij pontjes! Daarna is het een zoektocht naar de bus naar Werkhoven. Los van het feit dat ik even verkeerd loop in de richting van de sluizen in het Amsterdam – Waal kanaal, die

het voor de scheepvaart mogelijk maken de Lek/Rijn over te steken, is dit geen verkeerde start. Je komt dan langs de Ruïne van het kasteel van Wijk bij Duurstede dat hier in 1272 is gebouwd, dicht bij de Lek. Dat is zo'n 150 jaar nadat Bisschop Godebald sluizen in de Kromme Rijn had laten plaatsen.

Tot nu had ik me afgevraagd waarom ze zo nodig de Rijn bij het passeren van deze plaats ineens de Lek gingen noemen. Maar bij een delta is dat niet eens zo vreemd. Want wat is de hoofdstroom, en noem je alle andere stromen dan ook zo? In ieder geval was een van de belangrijkste aftakkingen de Rijn die van Wijk naar Utrecht en vervolgens naar de Zuiderzee. Door het plaatsen van de sluizen werd de andere poot belangrijker, en waarschijnlijk was die tak toen al "*niet de Rijn, dan maar Lek*" genoemd.

Richting centrum kom je langs diverse verwijzingen naar de Romeinen. Da's niet zo gek, want de Kromme Rijn was de grens van het Romeinse rijk. Evenals de vorige etappe loopt deze route dan ook vrijwel 1 op 1 parallel met het Limes pad.

Het formele startpunt van de etappe ligt in Werkhoven, al zit er al 2,6 kilometer op als je bij de bus kom die je die kant uit brengt. Het bushokje is tijdens oudejaarsnacht niet opgeblazen of verplaatst, dus met grote zekerheid kan worden gesteld dat de start op de juiste plek is. Vele wandelroutes die min of meer hetzelfde doen worden met de onze verenigd op de paaltjes langs de weg: de klompenpaden (vandaag het Gerrit Achterbergpad, het Aderwinkelpad en het Overlangbroeksepad), het Kromme Rijn Pad, NWB stickers, het al genoemde Limes pad. Tot slot kan je naar het niet te vermijden Santiago de La Compostella.

Bij de start zie je ook een witte toren in de verte. Deze WWW is wel 43 meter hoog, en dus niet te missen in dit platte landschap. De tocht begint met een eind parallel te lopen langs de N229. Daar is het vervelend druk, met de nodige geluidsoverlast.

We moeten naar de andere kant van deze provinciale weg. Je kan kiezen: sprinten, of door een tunnel over de weg, op een punt waar ook de rivier de weg kruist. Dat laatste is het veiligst, hoewel het met een tunnelhoogte van 1.50 m niet heel makkelijk loopt.

Eenmaal aan de andere kant is het een kort stukje naar het al genoemde WWW: Witte Watertoren Werkhoven uit 1937.

Cothen lijkt dan al dichtbij, maar wie denk er zo te zijn wordt teleurgesteld. De “kromme” maakt de naam hier helemaal waar. We zit een enorme meander in de rivier. De route gaat over het jaagpad. Een omschrijving van het jaagpad is dat het modderige paden langs de rivier zijn waar de boten langs voorgetrokken werden. Onder meer kersen naar de werfkelders in Utrecht. Tijdens het lopen is goed te zien dat de rivier niet heel diep is, en dat ook eeuwen geleden waarschijnlijk al niet was. Er is dan ook een speciale platte schuit voor dit water ontwikkeld, de krommerijnder. Inmiddels zijn ze nagebouwd voor het toerisme.

Met de huidige regen kan worden vastgesteld dat het nog steeds zeer modderige paden zijn waarbij je moet oppassen dat je niet onderuitgaat. Boten worden er op dit moment niet gejaagd. Wel honden en hondenbezitters, waarbij het varieert wie jaagt.

Na een tijdje ben ik het gezeul door de modder zat. Iedere keer worden de wandelschoenen vastgezogen in de vette bagger. Als de slinger van de rivier weer bij de provinciale weg kom bedenk ik dat je ook langs die weg kan lopen. Een bruggetje in de rivier geeft hier breed de gelegenheid voor. Dan blijkt dat vanaf de brug het jaagpad “enig onderhoud” heeft ondergaan. Ik geef het pad het voordeel van de twijfel; dat blijkt terecht, vanaf nu is het aangenaam en op tempo wandelen naar Cothen. Het moet toch gek gaan als daar geen koffie is. En mogelijk iets te eten….

Even voor het plaatsnaambord van Cothen staat een bord van zorginstelling Bossewaard met de mededeling dat ze rustpunt zijn met koffie, koeken en nu ook tosti's.

Bij binnenkomst in de kantine is er een groep duidelijke bewoners aanwezig. Een begeleider zit achter de laptop, verder gebeurt er niets. Ik besluit het maar even aan te kijken. Na enige tijd merkt de begeleider op "*waar is de gastheer*?". Dat is het startschot voor een reeks gebeurtenissen. Een man haalt de gastheer uit een ruimte verderop. Hij was zich gaan vervelen en had bedacht dat hij nuttiger was als hij elders ging stofferen. Als hij naar me toekomt heeft hij de bezem nog in zijn arm. Ondertussen had de ober gevraagd wat ik wil. "*Chocomel, en een tosti lijkt me ook wel wat*". Nog voor de gastheer me een plaats kan aanbieden en kan vragen of hij wat voor me kan betekenen loeit de ober al dat ik een chocomel wil, terwijl een groepje zich buigt over de vraag of het drankje in een papierenbeker of een mok geserveerd zal worden. De mok wint.

Ondertussen vertel ik dat ik buiten heb gezien dat er nu ook tosti's zijn, en dat me dat wel lijkt. Er is een open doorgang naar de keuken, waar zich een discussiegroep rond het thema tosti vormt. Een afgevaardigde van de groep komt me vragen of ik een kaas of een ham-kaas tosti wil. En even later of ik daar saus bij wil. Ik vraag of het goede tosti's zijn. Als ze dat bevestigen stel ik dat saus niet nodig is. Even later komt de ober me vertellen dat er geen ham is. Ik vertel hem dat een kaas tosti net zo lekker is. Hij verdwijnt tevreden naar de discussiegroep in de keuken.

Ondertussen komen er nog vier wandelaars binnen, die alle vier chocomel willen. De taakgroep "mokken" maakt overuren, want er zijn nog maar drie chocomel mokken zoals ik die heb.

Nu loopt de hele kantine vol met de bewoners van Bossewaard. Ook bij mij ploffen er een paar op stoelen bij mijn tafel.

Eén van de medewerkers van dienst beklaagt zich dat bezoekers zoals ik tussen de middag komen, "*want dan is het toch lunchpauze*".

Dan komt er opnieuw iemand uit de keuken. Ze hebben ham gevonden, en of ik dat ook wil. En of ik er misschien wel twee wil. Ik laat me overtuigen.

Ook het afrekenen en pinnen is een circus, waarbij voor de medewandelaars de tafel van 15 wordt afgelopen om op €6 te komen. Ik reken na 45 minuten €4 af voor een warme chocomel en 2 tosti's. Als je om kan gaan met mensen met een beperking raad ik de Bossewaard van harte aan (en ik bel Nelleke om de belevenissen te melden)!

Eenmaal in Cothen is de RK Kerkhof het eerste waar je tegen oploopt. Het leidt tot de essentiële vraag of de Cothenaren[2] bang zijn voor grafrovers of zombies. Het terrein is in ieder geval met twee ferme sloten afgesloten. Even verderop zit de RK Kerk. Wijs geworden door de eerste ervaring loop ik maar direct door.

Het enige wat verder echt opvalt in de plaats is een grote reclame voor “1minder.nl”. Nieuwsgierig zoek ik het eens uit. Het zijn ongedierte verdelgers.

Aan de grens van de plaats ligt landgoed Rhijnestein. Nu heb ik in mijn kindertijd veel tijd doorgebracht op de Rhijnesteinhof, en nu wil ik wel eens weten waar de naam vandaan komt. Het blijkt al in de 13e eeuw als ridderkasteel genoemd te zijn. Begin 16e eeuw kwam het in handen van de vrouwelijke lijn van de familie, en omdat die geen ridder konden zijn werd Rhijnestein afgevoerd uit de lijst van de Utrechtse Ridderschap. Waarschijnlijk hebben de bewoners er niet wakker van gelegen, want het huis werd goed onderhouden en uitgebreid tot in de 19e eeuw.

Even een zijsprong. Op veel paaltjes met wandeltekens zit ook een figuur van een haas. Navraag bij experts leer ons dat dit Bunbun is van een cartoonist die ook als streetartist werkt. Ze zijn lollig en ik ga ze in de gaten houden.

De volgende stad die je niet tegenkomt in het laatste deel van de wandeling is Dorestad. Hiervoor is een vrij overzichtelijke reden. De stad bestaat niet meer. Het was een handelsstad op het knooppunt van de Rijn/Lek en de Kromme Rijn. Tussen 650 tot 875 was de plaats op zijn hoogtepunt met een paar duizend inwoners. Havens maakte overslag en handel tussen noord en zuid mogelijk. Onderlinge twisten tussen lokale volkeren (Franken, Friezen en Vikingen) maakte uiteindelijk een eind aan het belang van de plaats die uiteindelijk helemaal van de kaart verdween. De botten die een herinnering aan de plaats waren werden vermalen en ingezet als landbouwmest. Vanaf 1967 is er archeologisch onderzoek gedaan naar de exacte locatie van de plaats. Tegenwoordig is dat de meest noordelijke hoek van Wijk bij Duurstede, een dorp dat toen een paar kilometer verder lag.

[2] Of zijn het Cothensers?

Om iets van Dorestad zichtbaar te maken zijn een paar van de havens op schaal nagebouwd. Dat op schaal is jammer, nu lijkt het alsof er een accommodatie voor vissers is gemaakt. Neemt niet weg dat de plek met de uitleg de moeite zijn om even bij stil te staan.

Daarna loop je Wijk bij Duurstede in. Op de kaart staat een grote zigzag, en ik kijk wat de eenvoudigste route is. Het lopen ging vandaag niet heel makkelijk en er is weinig behoefte aan omlopen. Tijd om te beslissen is me niet gegeven. Een Duurse [3] vertelt me dat ik links en daarna onmiddellijk rechts moet. De reden wordt erbij gegeven: ik loop het Kromme Rijnpad en het mooiste deel van die wandeling ligt in de richting die zij aangeeft.

Nu ik alles langs de Kromme Rijn vanaf het Ledig Erf in Utrecht heb gelopen kan ik de discussie over “mooiste stuk” wel aangaan, maar de vrouw is zo vriendelijk dat ik braaf de opgelegde richting pak.

Hoewel er beslist mooiere stukken zijn is het wel een interessant deel. Zoals eerder geschreven in 1122 zijn er sluizen tussen de Rijn en de Kromme Rijn aangelegd. Het is boeiend om te kijken hoe dat er nu uitziet. Inmiddels is er een vispassage aangebracht, wat een van de vele milieumaatregelen langs de rivier is. Bovendien is het best wel leuk om bij een fysiek eind van de tocht te komen op het punt waar de rivier van deze twee etappes samenkomt met de Rijn/Lek en het Amsterdam Waal Kanaal.

Daarna is het alleen nog een kwestie van naar de pont lopen. Dat stuk is ook zeker niet verkeerd.

Nadat in de 13e eeuw het kasteel van Wijk was gebouwd volgde verdere versterkingen, met in de 15e eeuw serieuze stadmuren. In deze stadsmuur zit de Rijn-Lek molen, en een copure om bij het water te komen. Aan de stadskant van de muur vind je veel oude huizen. Buiten de muur heb je pracht uitzicht op de uiterwaarden met loslopende paarden.

Maar ook op het pontje, dat ik met een klein sprintje weet te halen, waardoor ik Nelleke kan melden dat ik redelijk bijtijds terug ben.

[3] Of is het Wijkse of Wijk bij Duurstenaarse?

ETAPPE 3: WIJK BIJ DUURSTEDE – MAARSBERGEN (VALKENHEIDE), 5 JANUARI

De etappe begint weer in Rijswijk bij de pont. In het donker steken we over, waarbij Kim belt dat ze weer in het ziekenhuis terecht is gekomen, maar dat ze graag hoort hoe de start van mijn tocht is. Ik kan vertellen dat de weg weer langs de donkere kasteelruïne gaat. Ze kent de stad goed en geeft me wat details. En ze is niet de enige.

Als ik even op de route kijk duikt een Wijker op uit de schemering en vraagt of ik het kan vinden. Deze keer leg ik uit waar ik heen ga en laat ik me niet, zoals tijdens de vorige etappe, een kant uit sturen. Maar: vriendelijke man, ik kan wennen aan deze plaats.

Toch loop ik, langs Dorestad, zo snel mogelijk weg van deze plek, vanmiddag zie ik wel meer.

Dat weglopen is wel een ding. Aan het begin van dit verhaal is uitgelegd dat we een gidsje geërfd hebben. Nu moet je vooral niet op dat boekje uit 2003 gaan lopen, ook al ben ik er via internet achter gekomen dat het een collectors item is. Maar zelfs als je met de GPX loopt is het een uitdaging. Dat zit zo: alle LAW en SP-routes kan je in twee richtingen lopen. Omdat je vooraf beslist dat je van A naar B loopt is dat niet heel spannend. Alleen hier is dat even anders. De vorige etappe eindigt in Wijk bij Duurstede en deze begint er. Beide etappes gaan langs het stukje Kromme Rijn langs Dorestad. Daarbij loopt etappe twee over de stoep en etappe 3 over het grasveldje ernaast. Als je dat niet goed in de gaten houdt loop je, voor je het weet, naar Cothen in plaats van naar Leersum. Ik slaag er dankzij de GPX in de juiste afslag te pakken en wordt beloond met vier blauwe reigers en een ooievaar die rustig samen in het weiland blijven zitten.

Langs de kant van de weg staat een busje van Noot. De chauffeur is bezig met vage dingen rond zijn bus, waardoor ik even omkijk. Gelukkig maar, want hij blijkt de bus geparkeerd te hebben voor het richting paaltje en het Staatsbosbeheer bord "Overlangbroek" Dat is precies het pad dat ik moet hebben. Het is ook het gebied dat op 18 juni 2021 grote stormschade heeft opgelopen en dat nu sterk wordt opgeknapt en vernieuwd door SBB. Achter het uitgedunde bos kan je door de weilanden de Utrechtse heuvelrug al zien.

Kilometerslang geldt als routebeschrijving “loop rechtdoor” over onverharde weg, waarbij je af en toe een autoweg oversteekt. De eigenaar van de grond wijzigt wel, zo kom je na Overlangbroek bij de Treek – Henschoten en uiteindelijk bij Landgoed Broekhuizen.

Maar het blijft lopen langs de beek, met steeds twee routes. Overzichtelijker kan langeafstandwandelen eigenlijk niet worden.

En ook niet veel spannender, of het zou een van de momenten moeten zijn waarop je het beekje over mag steken.

Uiteindelijk kom je op een bekend punt: Landgoed Broekhuizen[4]. Het is een groot landgoed, met grote hekken. Maar ook met openingen en toegankelijk voor het publiek, dat massaal rondwandelt. Leuk is een bord met adellijke trucs. Zo moet er wel geld verdiend worden, dus er is een grote Orangerie en er zijn wat boerderijen. Nu moet de Orangerie kleiner zijn dan het landgoedhuis, daar mag geen twijfel over bestaan. En dus is het achter een heuvel gebouwd, zodat het vanuit het landgoed lijkt of het gebouw maar één etage kent en dus laag is. De tweede etage ligt onzichtbaar achter de heuvel. Ook leek het over er herten vrij over het terrein liepen. Ook hier weer een truc: achter de heuvel zat een greppel met een groot hek waardoor ze niet weg konden.

Tot slot wil je wel een beetje bomen om je heen. Die werden zo geplant dat het optisch één boom leek. En wel een grotere dan die van de optrekjes van de bezoekende adel.

Het Utrechtpad doorsnijdt het landgoed net anders dan het Trekvogelpad, waardoor het een interessante wandeling blijft. Vanaf het landgoed loop je langs landgoed Darthuizen naar Leersum.

Als je de route volgt mis je de dorpskern van Leersum en is er maar een conclusie mogelijk: hier begraaft men!

Dat begint tamelijk overzichtelijk met de gemeentelijke begraafplaats.

[4] Etappe 12 Trekvogelpad

Daarachter staat een Neoclassicistische toren: de Tombe Nellesteijn. Dit megalomane grafmonument is ontworpen Zocher Jr. Zocher waren we al eerder tegengekomen bij Etappe 10 van het Trekvogelpad. Op die route kom je langs de koepel van Stoop, in dezelfde stijl. Wie denkt de naam Zocher ook tegengekomen te zijn, zeker als het gaat om parkaanleg, let op: vader, broer en zoon waren ook bekwame schoffelaars!

Deze tombe was bedoeld voor de overleden \ heren (m/v) van Broekhuizen die, zoals de naam al doet vermoeden, Nellesteijn heette. Tussen 1822 en 1917 zijn de Nellesteijnen hier bijgezet. Nu kan het monument op zondagen worden bezocht. Persoonlijk vind ik er omheenlopen genoeg.

Wie denkt dat we daarmee aan het eind van het Leersumse grafverhaal zijn moet ik teleurstellen. Naast de Tombe liggen een drietal prehistorische grafheuvels. En die zijn levensgevaarlijk!

Niet dat je er bang moet zijn voor Zombies of zo, nee, het gevaar is veel reëler. Dit bos deel is omgezet in een crossfiets baan van 18,1 kilometer. En het is een heel populaire baan. Crossfietsers zijn uitsluitend bang voor dikke overstekende bomen, maar razen verder door alles en iedereen heen. Het bord “omleiding” verbaast dan ook niet. De aankondiging dat wordt gewerkt aan een herinrichting van het gebied waarbij ook andere partijen gebruik kunnen maken van de grafheuvels klinkt moedig, maar ook een beetje als het handhaven van het vuurwerkverbod.

Op zich is de wandeling door de bossen verder best mooi, maar de crossers beperken zich niet tot de route, dus echt ontspannen lopen is het niet.

Wel gaat het bos over in een heidegebied, waardoor de afwisseling in deze etappe nog groter wordt.

En zo eindigt de etappe bij “het veld”, aan het begin van het Leersumseveld.

Dat is niet alleen de start van de volgende etappe, maar ook van de volgende uitdaging. Niet ver van dit punt van “het Veld” en de bijbehorende werkschuur van Staatsbosbeheer is een bushalte. Die gaat drie keer per dag, de eerste om 13:45. En daar heb je aan het begin van de middag niets aan.

De vraag “doe je dit om etappes af te kunnen kruisen” of “om te wandelen in de natuur” is eenvoudig te beantwoorden. De vraag is alleen hoeveel fut je nog hebt na een etappe. Die van vandaag is extreem kort, dus is er na 11 kilometer nog wel goesting om nog een paar kilometer te pakken. Daarbij is een wandeling door de Kaapse Bossen richting Doorn het meest voor de hand liggend. We zijn een aantal keren in Woudschoten geweest voor spinactiviteiten van Nelleke, en in een grijzer verleden ik voor mijn werk. Daarbij heb ik al een reeks wandelingen in het gebied gemaakt. Met die kennis en de Locus app is het eenvoudig navigeren door de bossen. Er scharrelen allerlei mezen, roodborstjes en spechten rond en ook midden in de winter is lopen hier niet verkeerd.

De Ruiterburg is een landgoed in de Kaapse Bossen. Oorspronkelijk uit 1917, maar in WO2 platgegooid en herbouwd. De tuinen kunnen worden bezichtig en meer info is te vinden via de site van de Utrechtse Buitenplaatsen.

Dat bezoek laat ik voor wat het is. Tenslotte tikt het aantal kilometers goed aan en de voorspelling voor de middag is regen, veul regen. Maar ik moet ze nageven: lollig gebouw.

Doorn is niet verkeerd om doorheen te lopen. Het Zonnehuis, waar Wim zijn laatste dagen heeft gesleten is alleen nog te herkennen aan de parkeerplaats.

De rest is volledig op de schop gegaan. Maar de historische villa van Doorn is mooi, en het er tegenovergelegen politiebureau architectonisch aardig en veel minder saai dan de meeste onderkomens van de hermandad.

De bushalte is snel gevonden, daar word je na een tijdje best goed in. Het blijkt dat deze dienst twee keer per uur gaat en wel binnen een paar minuten.

En zo sta je binnen een paar minuten weer in het centrum van Wijk bij Duurstede.

Je stapt uit bij de gemeentelijke begraafplaats. Wijkers zijn niet bang: geen hekken, geen sloten, gewoon een begraafplaats. Maar wel met een bord dat niets met begraven te maken heeft: een bord over wandelen in Utrecht. De QR brengt je bij een site die wandelingen van alle gezindten verenigt, mogelijk zit er nog wel een aardige sequel voor dit pad in.

Je probeert altijd via een andere route te lopen, dus dat probeer ik nu ook. Daarbij loop ik tegen een klein stukje van het Utrechtpad op dat ik nog niet gehad heb. Via kleine steegjes kom je langs het oudste deel van Wijk bij Duurstede, met leuke huizen en tuinen.

Uiteindelijk eindigt het toch weer bij de ruïne en even verderop bij de pont. Daar kan ik Nelleke melden dat ik het bus probleem heb weten te tackelen.

Als ik aan kom rijden staat ze al te wachten: haar telefoon geeft aan dat ik die van mij ben kwijtgeraakt op de parkeerplaats van Rijswijk. Gelukkig is het een software foutje in mijn voordeel.

ETAPPE 4: LEERSUM – VEENENDAAL-WEST, 10 JANUARI

Met Karin spreek ik af dat we elkaar ontmoeten op de parkeerplaats aan de Dichterslaan in Veenendaal. We komen er vrijwel exact gelijk aan en gaan met één auto verder richting het Leersumse Veld.

Helaas rijden we even verkeerd zodat we nog even naar de Ruiterberg kunnen zwaaien, maar daarna is het vooral zwaaien naar files.

Je houdt niet voor mogelijk hoeveel er stilstaat richting oprit van de A12. Wij rijden probleemloos de andere kant uit naar het Let de Sigterpad. Hier kan je langs de werkschuur van Staatsbosbeheer het terrein van het Leersumse Veld op. Het is sinds 2018 deel van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

Maar ook voor die tijd was het al lang een natuurgebied, want voor mijn 10e ben ik al eens door mijn vader meegenomen naar een excursie naar de meeuwenkolonie. Dat was geen succes, want men vond meeuwen “gevaarlijk” en het begon waanzinnig te onweren. Uiteindelijk werd ik volledig doorweekt op het solexje in Utrecht afgeleverd bij warme chocolademelk. En daar ik er na >60 jaar weer sta kunnen stellen dat het goed is afgelopen. En ja, lopen met mijn zus is altijd een mooie gelegenheid jeugdverhalen op te halen.

De meertjes van het Leersumse Veld komen ook nu a snel in beeld.

Rond het water is er geen vogel te zien, als vliegen er snateren groepen ganzen over. We komen langs een vogelkijkhut, maar dat leidt niet een groter aantal waarnemeningen.

Om meer vogels te zien moeten we in een ander jaargetijde naar, waarschijnlijk, een andere locatie. De extra rondwandeling van het Betuwepad lijkt een goede optie, maar dat is een best eind. Uiteindelijk koop ik haar om met de toezegging onderweg de pannekoeken te betalen.

Waar de watervogels niet in beeld zijn scharrelen er voldoende vogeltjes in het bos waar de doorheen lopen. We noteren in ieder geval: winterkoninkjes, mezen, roodborstjes, sijzen, merels en een boomklever. Daarnaast zijn er veel mossen en paddestoelen/elfenbankjes/ tonderzwammen. De conclusie kan dan ook alleen maar zijn dat wandelen in een winter-bos absoluut mooi is. Die conclusie is alleen aan ons besteedt, want we lijken het grootste deel van de wandeling alleen in het bos te zijn.

De route is goed aangegeven en gaat soepel over van het Leersumse veld naar het Zuylensteinse Bos. Andere wandelroutes worden hier bijgehouden door stichting de Utrechtse Heuvelrug. In dit bos is het de rode route, een bescheiden pad, maar er is meer mogelijk.

Wel zijn er twee verschillen met het eerste stuk. Allereerst zijn er verschillende crossfiets-paden waardoor het wat meer oppassen wordt. Men adviseert zelfs een helmpje.

En verder wordt duidelijk waar de naam heuvelrug vandaan komt. Het eenvoudig rechtuit hobbelen is wel afgelopen. Aan het eind van de dag noteren we 480 hoogte meters.

Nu is het weer goed, maar voor alle zekerheid hebben we chocomel en koeken meegenomen. Er staan voldoende bankjes om dt op het gemak op te eten. Het valt ons op dat het aantal prullebakken sterk afneemt op de routes. De nieuwe slogan is “neem je afval mee naar huis”. Daar is niets mis mee, als iedereen dat serieus neemt. Helaas, een deel van het bezoek gooit het, bij gebrek aan de bakken, over de schouder weg.

Op verschillende punten in deze tocht worden dieren ingezet om het terrein te beheren.

Maar hoe we ook kijken, er komt geen dikke koe of knorretje in beeld en de schaapskuddes lijken helemaal in winterslaap.

Het hoogste punt van de wandeling is de Amerongse berg. Het gemengde bos maakt hier plaats voor heide. In de zomer moet dat prachtig zijn, maar waarschijnlijk kan je dan over de hoofden lopen.

Nu vinden we er een bankje bij “de eenzame eik.

Leuk punt, en vooral een plaats om een eind te maken aan de resterende chocomel en de krentenbollen met geitenkaas.

We constateren dat het een echte Nivon wandeling is. Ergens zien we een hotelletje, maar verder is er voor gezorgd dat ieder contact met de samenleving wordt vermeden. In combinatie met de goede bewegwijzering zorgt het er voor dat deze etappe zich niet leent voor een meeslepend verhaal.

Uiteindelijk zijn we samen prima in staat de dubbele afstand vol te praten, maar dat leent zich niet voor een blog. Zelfs niet met details als “de nieuwe wandelschoenen van Karin doen het goed” en “de nieuwe regenkleding is weer niet uit de verpakking gekomen”.

Even voor Veenendaal komen we terecht op een Landall Greenparksterrein. De GPX leert ons dat we verkeerd zitten, maar de bordjes vertellen een andder verhaal.

We besluiten de tocht over het terrein voor te zetten. Al was het alleen maar omdat er, net als bij de start in Leersum, een kabouterpad is. Op dat punt komt de professionele oma kant van mijn zus naar boven: hier kunnen de kleinkinderen uit Elst worden uitgelaten!!!

Vandaar loop je in rechte lijn naar de parkeerplaats bij station Veenendaal West. Dan is het nog even mijn auto oppikken en dan kunnen we naar huis. Het samen wandelen wordt vervolgd, ook als het een pannekoek kost 😊

ETAPPE 5: VEENENDAAL WEST – SCHERPENZEEL, 17 JANUARI

Na veel gepuzzel besluit ik met de auto naar Veenendaal West te gaan en aan het eind van de etappe met de bus terug naar deze parkeerplaats. Van huis uit zou uren kosten en/of heel veel overstappen betekenen om naar begin en eind van de etappe te reizen.

Aan het eind van de vorige etappe heb ik me beklaagd dat er, ondanks de gezelligheid met mijn zus, weinig echt opmerkelijke dingen te melden waren. Of de Amerongse Berg zou als hoogtepunt moeten tellen 😊

als het licht wordt kan je de buien zien wegdrijven.

Een tweede dieptepunt is het gedrag van automobilisten. Tegenwoordig loop ik met verlichting als het niet volledig licht is.

Vandaag zijn er meer diepte- en hoogtepunten. Om met de eerste te beginnen: het weerbericht deed de toezegging “zonnig en droog”. Een stevige sneeuwbui valt daar niet onder, maar helaas wel op mij. Toegeven,

Helaas moet ik aan het begin en eind van de etappe een paar keer in de berm springen om het vege lijf te redden. Vreemde kreet trouwens “het vege lijf”. Het advies is er niet over nadenken maar gewoon te springen!

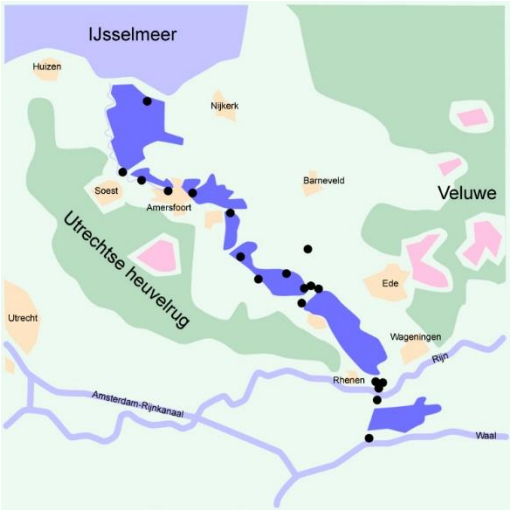

Bron: Wikipedia

Zodra je Veenendaal echt uit bent wordt het heel plezierig wandelen. Waar de eerste twee etappes de eenvoudige omschrijving “wandel de Kromme Rijn af” hadden, geldt vandaag “gewoon de Grebbelinie blijven volgen”.

Tijdens het Waterliniepad was al duidelijk geworden dat dit land is vergeven van militaire littekens. Het vege lijf redden is al zo oud als de mensheid[5] en daarmee ook het bouwen van structuren om de al dan niet vermeende vijand buiten de deur te houden. De Grebbelinie is grotendeels uit de 18e eeuw en oorspronkelijk ouder dan de waterlinie (die wel eerder is afgebouwd). De eerste ideeën voor de linie stammen al uit de 16e eeuw. Berucht is het deel op de Grebbeberg, waar mijn vader in WOII nog heeft gevochten. Maar de hele linie loopt van de Rijn naar de Zuiderzee op de grens van Utrecht en Gelderland en volgt de loop van het valleikanaal en de Eem. Door inundatie-kanalen en dijkjes was het moerassige Gelderland eenvoudig onder water te zetten of leeg te pompen. Daarmee is de Grebbelinie de eerste verdedigingslinie voor de randstad.

Aan de grens tussen Veenendaal en Renswoude ligt de linie van Juffrouwwijk, het eerste zichtbare deel. Meer dan een aardewal aan het begin van de Slaperdijk is het niet. Maar, dankzij de gids, blijkt dit werk uit 1799 nog herkenbaar. Er wordt op dit moment hard gewerkt aan het herstel van de Grebbeline, en mogelijk wordt dit stuk ook nog opgepakt door Staatsbosbeheer. Wie hier eerder het ministerie van defensie verwacht moeten we teleurstellen. De bedoeling is dat de linie na herinrichting een natuurfunctie krijgt. Dat lijkt zich goed te ontwikkelen. Naast heel veel vogelsoorten zie ik konijnen en een eekhoorn.

Even verderop wordt de linie een serieuze zaak als je langs de route bij Fort aan de Buurtsteeg (1786) en het bezoekerscentrum Grebbeline komt. Het centrum is nog volledig in rust.

[5] Leve Google: het vege lijf redden staat voor “het breken van de vrede” en vervolgens zorgen dat je niet gedood werd, want de vrede breken betekende dat je vogelvrij was.

De route zelf gaat over het fort, waar alleen al de houten soldaten met uniformen “door de eeuwen heen” de moeite waard zijn. Bovendien mag het fort er wezen. Met 300*500 m is dit het grootste fort van de linie.

Aan de achterkant verlaat je het terrein en ga je de Slaperdijk op.

Dat houdt in dat je kilometerslang over een dijkje loopt. Dat is helemaal niet vervelend. De bomen en struiken rij is vrij breed, en daar tussendoor kijk je uit op land- en veeteeltgrond. Koeien, paarden en verschillende schapenrassen hobbelen gemoedelijk rond.

Wat opvalt is de absolute overkill aan wandelroutes op het pad. Met het paaltje als voorbeeld, en dan hebben we het nog niet eens over de extra stickers van wandelingen die daarnaast nog hier en daar zijn aangebracht zoals het 91 km lange Grebbeliniepad met groen/witte stickers. Het heeft in ieder geval tot gevolg dat je meestal niet alleen loopt, het zou me zelfs niet verbazen als het in de zomer file lopen is.

Om de dijk en de linie zijn allerlei watertjes. De weilanden staan voor een deel onder water, en daar waar het water kan stromen stroomt het hard want het is hoog water in het land.

Met een behoorlijk tempo en vrolijk rondkijken zou je zomaar een lullig bruggetje en een modderpad voorbij kunnen lopen. De route zou daarmee een behoorlijk stuk worden ingekort, maar je mist dan absoluut een hoogtepunt van de wandeling, en de mogelijkheid om nog meer extra bochten te lopen. Het hoogtepunt is kasteel Renswoude. In 1e instantie uit de 14e eeuw, maar in 1654 volledig verbouwd. Hier met een eigen fotopagina.

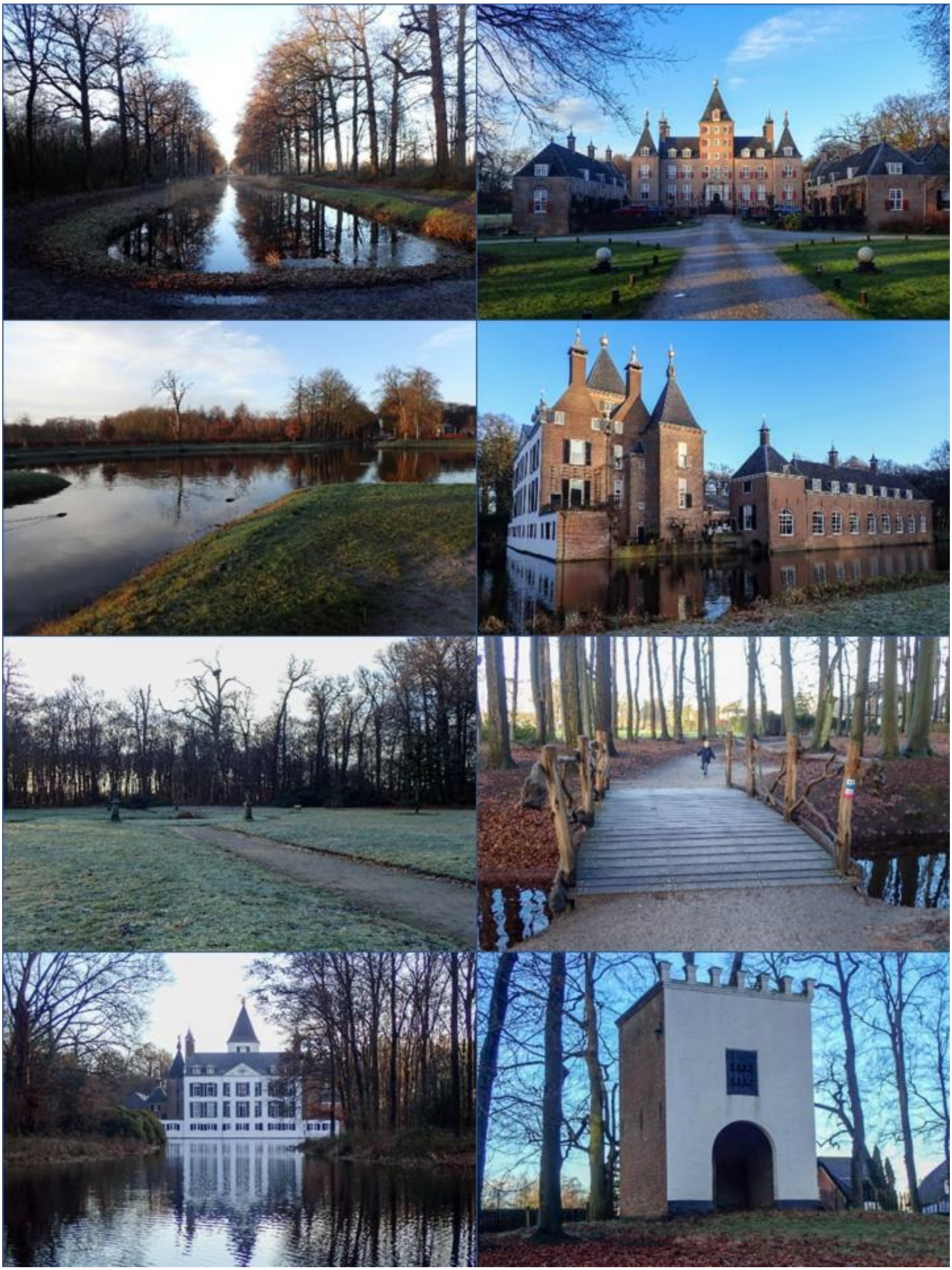

Met een oppervlakte van 38 hectare is het een enorm terrein, maar toch heeft het kasteel, dat nog steeds wordt bewoond, wat kneuterigs. In navolging van Versailles heeft het een “Grand Canal” voor de deur, maar om de een of andere reden blijft het in deze omgeving aanvoelen als een dikke sloot. Het kasteel is indrukwekkend, maar als je weet dat ze naar Versailles hebben gekeken krijgt het toch iets lachwekkends. De achterkant van het kasteel is witgepleisterd, waardoor het groter lijkt, zeker door de weerspiegeling in grote vijver voor de deur. Als hoge adel mochten ze op deze heerlijkheid duiven houden. Dus een duiventil mag je verwachten. Wat je krijgt is een duivenbunker, ook weer wit geschilderd om extra op te vallen. Maar na het modderige begin is het prettig wandelen op paden die door de stichting Utrechts Landschap goed worden onderhouden.

De omgeving en de sloten zijn niet verkeerd, maar al snel gaat het over het modderpaadje terug naar de liniedijk. Daarbij kom je langs landgoed Roodselaar. Weer een mogelijkheid om extra te lopen. Het internet komt niet verder dan dan dat je er kan kopen, huren en bouwen dus ik sjok vrolijk verder. Daarbij vallen overal de stickers van BunBun op die absoluut een komische toevoeging aan de tocht geven (en aan dit verhaal).

Los van de waterwerken is het volgende grote onderdeel van de grebbelinie het werk aan de Daatselaar, dat dijken, inundatiekanalen en de Lunterse beek moest verdedigen (en daarin faalde toen de Fransen eind 18^{e} eeuw op bezoek kwamen). In WOII heeft het geen rol gespeeld, maar sinds het begin van deze eeuw is er veel aan restauratie en natuurherstel gedaan zodat het leuk is om door te wandelen en op je gemak alle details van “het werk” te bekijken.

En dan hier: meer BunBun!

BunBun is niet de enige vorm van creativiteit. Er zijn ook wandelaars die een mooi steentje achterlaten om anderen te vermaken.

Daarna is het langs de Nederwoudse beek verder over de dijk richting het Werk aan de Engelaar. Dat gaat niet helemaal zonder slag of stoot. Het is al gezegd, er wordt stevig gewerkt om de natuur hier een kans te geven. Het is ronduit lullig als dit wordt uitgevoerd zonder rekening te houden met de vijf à zes grote wandelroutes die er langs het pad gaan.

Normaal zijn werklui toeschietelijk als je erlangs wil. Deze man met kettingzaag van VDBH Boomverzorging is onverbiddelijk. Er staat een bord! Nu is het in zijn algemeenheid niet aan te raden om in discussie te gaan met mannen met een lopende kettingzaag, maar zeker niet als er een hefkraan met een grijper achter staat die meerdere boomstammen tegelijk kan tillen. Ik vraag maar eens of hoe ze denken over al die routes die erlangs gaan. Tenslotte is dit pad in dit deel van de route echt in Nergenshuizen buiten. De man beweert dat er een parallel pad is.

En inderdaad, na om een trekker heen gebaggerd te zijn kom je op een ruiterpad dat de juiste kant uit gaat. Althans even. Daarna buigt het af in een richting die totaal niet lijkt op die van de wandeling. Dus is het tijd voor burgerlijke ongehoorzaamheid. Na een slootje, een greppel en wat bramenstruiken sta ik weer op de route, nu aan de andere kant van de powertools.

Dit deel van de route is keurig aangeschoffeld en wandelt prettig. Aan het andere eind van het pad staat niet alleen een bord, maar ook een soldaat op wacht. Het blijft tenslotte een tocht over een militair monument.

Het Werk aan de Engelaar is het volgende onderdeel van de linie. Hier moet het onderhoud duidelijk nog beginnen. Het water rond het werk kolkt aan alle kanten en dat is in ieder geval indrukwekkend.

Van daar is het gewoon doorlopen richting Scherpenzeel. Het blijft onveranderd mooi met de hele agrarische sector om je heen. Vooral een rijtje silo´s vind ik wel fotogeniek.

De dag eindigt in de richting van Scherpenzeel zoals die is begonnen: wegspringen voor aanstormende auto’s!

In de plaats zelf kan ik heel principieel naar het formele eindpunt van de etappe lopen, of de eerste bushalte in de juiste richting pakken.

In feite is dat geen keuze. Dit is een punt waar je de volgende etappe prima terug kan keren om de draad weer op te pakken.

Bovendien adviseert de gids het OV, maar laat daarbij wel blijken hoe verouderd de uitgave is: u kunt in alle bussen betalen met een strippenkaart!

Terwijl je nu de QR-code moet inlezen om te kijken hoe het zit met de actuele vertrektijd. Die blijkt 5 minuten later, precies genoeg om de aansluiting te missen ☹️

Maar deze etappe is verder snel en heel prettig verlopen.

ETAPPE 6: SCHERPENZEEL – AMERSFOORT, 26 JANUARI

Ik start op station Culemborg. Later stuur ik Nelleke de volgende app: "*Trein 1 valt uit. Trein 2 is verlaat, daardoor zie ik Trein 3 wegrijden. Trein vier stop niet in Veenendaal-de Klomp. Het gaat fijn hier. Misschien ga ik nog wandelen.*" Dat is gelukt, anders was dit verhaal er niet. Maar als de wandeling begint ben ik al twee uur onderweg, omdat ook de bus naar Scherpenzeel te laat vertrekt en vastloopt in de ochtendspits.

In de trein is er, vooral bij de medereizigers, de nodige ergernis omdat de jeugdopleiding van Vitesse besluit de training voor hufterige, overbetaalde beroepsvoetballer nu al te starten door de 1e klas te kraken.

In Scherpenzeel stap ik uit bij de kerk. Vandaar is het maar een klein stukje naar Huis Scherpenzeel, waarvan de geschiedenis begint in de 14e eeuw.

In de 19e eeuw leidde de verbouwingen en verbeteringen tot het huidige huis (in een aardig park). Sinds 2005 is het eigendom van een stichting die het (deels) toegankelijk heeft gemaakt.

De route gaat vervolgens langs een beekje en weilanden naar de Grebbelinie. Hoewel niet zo dominant als de vorige etappe wordt de linie ook nu weer kilometers gevolgd.

Het is vochtig onderweg. Maar niet vochtig genoeg om er echt last van te hebben. Het resultaat is een mistige, nevelige omgeving die iets mysterieus heeft. Daarom, na etappe 1 in het wit, nu een extra pagina van deze etappe in het grijs.

Rond de linie vliegt van alles, al is het altijd minder dan een bord beloofd. Maar een ijsvogel is altijd leuk.

Een groep aalscholvers zit in een boom te wachten tot het weer opknapt, zwanen foerageren op de dijk en in het Valleikanaal zwemmen onder andere meerkoeten en kuifeenden.

De dijk van de Grebbelinie heeft een duidelijk ander karakter dan de vorige etappe. Allereerst zitten er veel Duitse bunkers uit WOII in en er zijn, net als op de Grebbeberg, een aantal loopgraven in gereconstrueerd. De oorspronkelijke inundatiewerken, die in de gids zijn aangekondigd, zijn goed zichtbaar.

Een andere overeenkomst met de vorige etappe is het groot onderhoud aan de natuur. Ook hier is een groep mannen met forse apparatuur aan het werk. Deze werklui zijn van het wandelaar vriendelijke type: ze geven prima aan hoe en waar je kan lopen zonder last te krijgen van het onderhoudsgeweld.

Los van een enkele modderpoel geldt voor deze hele etappe dat het prettig lopen is op prima ondergrond. Alleen bij de overstap over de hekjes is het oppassen. Die zijn allemaal stijf bevroren en spekglad.

In de omgeving van Woudenberg staat een watertoren die je volgens de gids niet gemist mag hebben. Nu is het ding van 34,5 meter tamelijk hoog, dus het zou eerder kunst zijn om hem niet te zien. Het bouwwerk is uit 1937 en functioneert, na een aantal restauraties, nog steeds. Wel is het inmiddels ook gemeentelijk monument.

Ondertussen is het weer opgeknapt. Uiteraad is het lopen in de zon ook helemaal niet verkeerd en zijn er dankzij die zon prachtige weerspiegelingen in het water te zien.

In dit gebied zijn ook de nodige spoorlijnen aangelegd met

meer enthousiasme dan inzicht in economisch rendement.

De vraag is dan wat je met zo'n onrendabele lijn moet? Volgens de gids zijn er op verschillende plaatsen resten van deze lijnen te zien.

Nu is spoor best aardig, zeker als ze op tijd rijden, maar ook weer niet leuk genoeg om naar te gaan speuren. Lollig is in ieder geval een bruggetje dat ze van de resten hebben gemaakt. De geelrode bordjes vinden dat je nog enkele tientallen meters door moet lopen naar de volgende brug. Maar waarom zou je dat doen als je ook over een heel leuk bruggetje kan.

Dus kan ik nu van een klein stukje route zeggen dat ik het wel heb gezien, maar niet gelopen.

Langs de Heiligenbergerbeek kom je in een coulissenlandschap[6] van Landgoed de Boom. Het landhuis hier is uit de 19e eeuw, en dus niet eens zo oud. Ter informatie: het is gebouwd in een eclectische stijl. Dat moest ik ook opzoeken, maar het is een stijl, ontstaan door verschillende stijlen door elkaar te gooien.

Architectuur is een van de aardige dingen onderweg, dus in ieder geval maak ik een foto en bekijk ik het geheel grondig.

Helaas kan ik niet anders zeggen dan dat ik het moois en niet vanaf zie.

[6] = weilanden omgeven met heggetjes of bocages

Goed, het is groot en het staat in een mooi park. Maar verder?

Een wat hoekig en in mijn ogen fantasieloze kast van een huis.

Over all kom ik tot de slotsom dat Landgoed de Boom niet enorm tot mijn verbeelding spreekt.

Je staat voor het huis al naast een drukke weg, waarna je gelukkig vrij snel de afslag naar de Vieweg kan nemen.

Je komt dan langs de Oude Lunterse Beek. Die is dan wel weer heel erg fraai met sluisjes, omgeven door weilanden met paarden, geiten en schapen.

Van daar gaat het naar het Landgoed de Treek - Henschoten. Daar ben ik eerder geweest tijdens het Trekvogelpad. Met een oppervalkte van 2200 hectare zal het niemand verbazen dat je lang over dit landgoed kan lopen zonder ook maar iets van de eerdere route tegen te komen.

Verder kunnen we kort zijn over dit gebied, het is prachtig.

Het landhuis is in de huidige vorm uit de 18e eeuw, maar de geschiedenis gaat honderden jaren verder terug.

Op dit moment wordt het beheerd door de familiestichting de Treeker-Eik. Ze doen van alles aan educatie en verduurzaming. Daarbij hebben ze een app waarmee je door het gebied kan wandelen en er is een eigen voorlichtingscentrum.

En een extra bonus van zo'n groot gebied is dat je een grote afwisseling in biotopen hebt. Er zijn wetlands, statige beukenlanen, gemengd loof- en naaldwoud en grote heidevelden.
Van deze tocht is een aparte bladzijde met elfenbankjes/tonderzwammen gemaakt.

Verder blijft het koud. Los van gladde hekjes en hier en daar wat ijs valt dat niet onmiddellijk op, tot je ineens een reeks sneeuwpoppen ziet staan.

Verder is zowel de bewegwijzering en de GPX wazig. In feite kan je alle kanten uit. De meest overzichtelijke keuze lijkt de dikste GPX streep. Daarbij maak ik toch een uitzondering. Op kaarten staat het vogelwater apart vermeld. Nu zijn er veel vogels te zien in de Treek, maar vandaag niet in dit meertje. Neemt niet weg dat het zicht op dit water prachtig is en de paar meters extra zeker de moeite waard maakt.

Na de Treek is er nog wat bos voor en na de A12, voor je de buitenwijken van Amersfoort inloopt. Er zijn veel wandelaars, omgeven door roedels honden.

Omdat iedereen het naar zijn/haar zin lijkt te hebben is dat alleen maar gezellig, al lijkt het bord “honden aan de lijn” te gaan voor het meest zinloze bord van ons land.

Pas hoorde ik ook een gesprek of je als vrouw een wandeling als deze alleen kan maken. Zonder dat gesprek zou ik er nooit op gelet hebben, maar nu ik er eens naar kijk is de conclusie dat er veel meer vrouwen alleen wandelen dan mannen. Waarbij iedereen die zich alleen niet veilig voelt er natuurlijk één teveel is.

Wat ik van Amersfoort zie maakt me niet spontaan blij. De jaren 60 buitenwijk gaat over in een wijk met grote lanen en onbetaalbare woningen met veel rieten daken. Een stuk voorbij het “echte” eind van de route eindigt de tocht bij het moderne station. Dit was een top etappe!

ETAPPE 7: AMERSFOORT - BAARN STATION, 2 FEBRUARI

Triest en troosteloos. Korter kan ik de wandeling van vandaag niet samenvatten. De NS brengt me probleemloos naar Amersfoort. Daar mag ik niet klagen over de regen, die was voorspeld. Er staan nu drie opties open:

- Terug naar de finish van de vorige etappe, door de deprimerende 60'er jarenbouw,
- Langs het spoor en het hoofdkantoor van Staatsbosbeheer naar de dichtstbijzijnde uitgang van de stad of,
- Een tussenweg waarbij je een deel van het oude centrum pakt.

Buurlanden en -steden hebben per definitie de pest aan elkaar. "Wij" echte Utrechters vinden de 2e stad van de provincie domme keienkloppers die de hunebedbouwers nauwelijks zijn ontgroeid. "Zij" kijken, alleen al uit geografische overwegingen, op "ons" neer: hun stad ligt hoger en is het kadastrale landelijke middelpunt

Nu moet je over je vooroordelen heen kunnen stappen, dus ik ga voor optie drie. En eerlijk is eerlijk, ik kan het iedereen aanbevelen. Mooie oude huizen met fraaie gevels en veel aandacht voor Piet Mondriaan, onder meer door deze zebra (waar ik bijna van mijn sokken wordt gereden). Los van "de" kei is de koppelpoort het mooiste wat de stad te bieden heeft.

Oorspronkelijk is deze gebouwd tussen 1380 en 1450. Het is een dubbele poort zowel voor water (de koppel) als voor land.

Wat het water betreft: de Heiligenbergerbeek, die je in de vorige etappe al passeert, stroomt Amersfoort binnen in een aantal grachtjes[7] waarna het water via de poort als "de koppel" de stad zo snel mogelijk weer verlaat om samen te vloeien met de Eem.

[7] Die de grandeur en werfkelders van de stad Utrecht volledig ontberen 😊

De kade van de koppel heeft een industriele functie.

Een mooi beeld van een steenkolensjouwer is hier een herinnering aan.

Verder valt de slechte routeaanduiding op. Halve en ontbrekende stickers maken dat ik toch een paar keer de verkeerde weg pak, maar met de GPX lukt het uiteindelijk toch om langs Staatsbosbeheer en het Eemhuis in de buitenwijken te komen.

Die omgeving is weinig inspirerend. De stickers van BunBun en Kabouter trekken de meeste aandacht, hoewel de laatste geen bezoeker van het buitengebied blijkt te zijn. Ze krijgen in ieder geval nog een tweede pagina in dit verhaal, als dank voor het vermaak.

Tegen de tijd dat ik via een fietspad richting Hoogland loop wordt het droog.

Daarbij kom je langs het landgoed Schothorst, dat is gebouwd in de 18e eeuw. Al heel lang is het een groot stadspark.

Los van een groepje trimmers in de verte is het een natte oninspirende tocht tot je de bocht naar Hoogland Zuid kan nemen.

Dat is een meer agrarisch gebied, dat ik al ken van de landbouwschool, waar ik nog een tijdje duikinstructeurs heb opgeleid.

Wandelingen tussen en door de weilanden kunnen heel leuk zijn. Hier is het vooral lopen over asfalt en langs ruilverkavelde grasvelden. Er is een groep gemengde ganzen, maar leuker wordt het niet.

Tijdens de wandeling blijf je de Grebbelinie en de Eem volgen. Helaas liggen er op de meeste plaatsen wat weilanden tussen in, zodat je er geen flikker aan hebt. Op de Coelhorsterkade staat een uitgebreid informatiebord over de linie. Daarop wordt aangegeven dat hier een tankwall ligt. En inderdaad er is een dijkje verstopt onder de bramenstruiken.

Mogelijk was het voldoende om ”my little tank van h

Herr Grüber”[8] te stoppen, een moderne Leopard valt het mogelijk alleen op als er tijdens het rijden koffie wordt gedronken.

Elders blijkt dat ook de gemiddelde John Deer er weinig moeite mee heeft gehad: historie is mooi, toegang tot het weiland mooier.

Langs de weg is ook een begraafplaats met een mooi gerestaureed kapelletje. Die laatste is ferm op slot zodat het eventuele mooie er niet van af gekeken kan worden. Wel staat er een aangenaam bankje waar de benen even gestrekt kunnen worden en waar het suikergehalte weer op peil komt.

Daarna volgt er weer een stukje uitleg over de linie waarbij ik meer op de informatie let dan op de route. Prompt loop ik een aardig pad in dat pas na een paar honderd meter aangeeft dat het verder doodlopend is. Vanaf dat punt heb je uitstekend zicht op de dijken en bunkers van de linie, maar dat deel is niet opengesteld voor het publiek.

Wel is het aardig om te kijken naar de plaatselijke huwelijksmarkt. En dan gaat het niet om een analoge ontmoetingssite voor single Hooglanders, maar om zwanen. Deze vogels zoeken een partner voor het leven. Dat scheelt gedoe als je eenmaal een partner hebt, maar voor die tijd moet je toch wat regelen.

Dat doen ze door zich op een plek te verzamelen. Als je eenmaal een partner hebt is het niet erg spannend om te kijken wat er verder gebeurt, dus zijn er constant landende en opstijgende zwanen. En dat is indrukwekkend om te zien en te horen. Of iedere zwaan met een partner eindigt is trouwens te betwijfelen. Sommigen zit nog zo in de juviniele veren dat je je kan afvragen of ze überhaupt doorhebben waar dit gedoe om gaat.

Weer terug op het asfalt van de hoofdweg wordt het er niet beter op. Nauwelijks boerderijen en hier en daar wat hazen, fazanten en reigersoorten.

[8] Uit de TV serie ‘Allo ‘Allo

Een deel van de etappe loopt parallel met het Zeldertsepad. Op de website klagen medewandelaars over het feit dat dit in meerderheid verhard is. Bovendien is het een deel van het seizoen afgesloten in verband met broedseizoenen.

Ook ik kan niet wild enthousiast worden over de betonplaten waar je, na het verlaten van het asfalt, kilometers over loopt.

Goed, aan één kant is vogelreservaat Eemland – de Staag, maar de meeste vogels zitten ver weg, dicht tegen de rivier.

Het zijn voornamelijk wintergasten, zoals ganzen, en die zitten er dan wel weer in grote getalen.

Vooral leuk zijn de groepen smienten. Tijdens het Trekvogelpad heb ik die ook veel gehoord, maar toen slaagden ze er steeds massaal in achter rietkragen te gaan zitten. Tijdens het wandelen neem ik zo min mogelijk mee, dus ook geen verrekijker, maar de smienten komen, ondanks dat ze schuw zijn redelijk in beeld.

Uiteindelijk komt Baarn in beeld, maar daar heb je een tijd lang niets aan.

Je kruist de Wijde Wetering, waarna je langs de Eemlandse dijk mag lopen. Als snel wordt duidelijk dat je eerst langs die dijk, die een groot deel van het zicht richting Eem ontrekt, richting A1 mag lopen. En ook dat is, letterlijk, een vooruitzicht waar je niet vrolijker van wordt.

Eenmaal daar kan je er onderdoor overheen en weer onderdoor. Daardoor heb je dan wel de

parkeerplaats voor drijvende strijkijzers gezien[9].

Wie denkt “aan de overkant” leuk zicht op de Eem te hebben komt in eerste instantie bedrogen uit.

Aan die kant liggen namelijk woonboten. Niets mis met een woonboot, maar daarvoor staat een hek, een garage, auto’s en de waarschuwing voor de hond. Kortom de al gemelde treurige troosteloosheid blijft. Pas op het allerlaatste moment is er een klein stukje pad tussen de rivier en een stukje grasland.

Inmiddels heb ik me neergelegd bij het “leuker kunnen we het niet maken”. Na een kwartiertje draai je definitief Baarn in richting station. Deze plek ken ik, en hier geldt “zo groot en zo poenerig mogelijk”. Ze zijn daanaast ook sterk in parkeerstroken en meters. Dat kan de volgende keer toch een uitdaging worden. Ik passeer een parkje met een paar bomen met iedere keer de naam van een van de dochters van Prins Bernard sr. ervoor. De boom van Beatrix is duidelijk kleiner dan de andere drie. Mijn conclusie is dat de oorspronkelijke boom om zeep is gegaan. Bij de herplant is niemand op het idee gekomen dan ook direct maar twee boompjes te plaatsen voor de overige dochters 😊

[9] © Esther Kool: het zijn plezierjachten

Op het stationsplein maak ik nog een foto van Huize Amalia. Zo te zien niet een echt bijzonder pand. Als groot en vierkant past het wel prima in het beeld van Baarn.

Maar in dit geval zit er toch een verhaal aan vast. Ooit was dit het kantoor van de NCRV, voordat die alles naar Hilversum verhuisde.

Met in de grote kamer in de hoek, jawel, mijn schoonvader! Jeugdsentiment is een mooi ding! En zo eindigen we dan toch nog positief.

BUNBUNG

ETAPPE 8: BAARN - TIENHOVEN – MAARSSEN, 22 FEBRUARI

Met de trein ben je zo in Baarn. Deze etappe loop je de plaats uit via de achterkant van het station. Hier begint al snel het bos. Het parkbos is volkomen aangelegd in Franse stijl, maar absoluut aardig om door te lopen, met een grote vijver met een duidelijke zichtlijn. Er staan wat kettingzaag beelden langs van mensen in mode uit verschillende periodes.

Door de open structuur is ook helder dat Baarn hier de honden uitlaat. Daarbij is iedereen vriendelijk, wat het lopen aangenaam maakt, ook al is het bewolkt en fris. De paden zijn op een aantal plaatsen voorzien van artistieke boogjes en dicht opeen geplante bomen.

Zo langzamerhand is Bunbun geen verassing meer, wel dat er nu een achtergrond is in de streekpad kleuren. En ze zijn op de juiste wijze geplakt, dus ik reken het goed.

We zitten in het gebied van de Oranjes. Er staan dan ook wandelbordjes met oranje kroontjes. Mogelijk is dat voor koningsgezinden genoeg, maar ik kan er niet uit opmaken wat voor een tocht het is. In ieder geval loopt het uiteindelijk richting paleis Soestdijk.

Van de 2e helft van de 17e eeuw tot 1970 was dit gebied eigendom van de Oranjes[10]. Stadhouder Willem III liet er een jachtslot[11] bouwen, dat begin 19e eeuw werd uitgebreid met twee vleugels. Het is aardig om de regiments-gebouwen aan de andere kant van de provinciale weg te bekijken, die uit dezelfde periode komen. Nu kan je in het park rond het paleis wandelen, want sinds de privatisering is dat toegankelijk. Dat geldt alleen als je laat komt en vroeg opzout, want nu is alles afgesloten en wordt er gedreigd met waakhonden. Om het geheel toch een beetje aardig te laten lijken staat er een beeld van

[10] Tenzij de Fransen of de Duitsers het bezet hielden

[11] De Oranjes waren al vroeg erfelijk belast met de drang om op dieren te schieten

de laatste Oranjes die het paleis hebben bewoond. Historisch zou het juister geweest zijn het beeld op het bordes te zetten, maar helaas staan ze ergens in het gras te wuiven naar het voorrazende verkeer. Waar de hekken overgaan in prikkeldraad is nagedacht over een vriendelijke variant voor het publiek: het draad is groen.

Na een lang afgezet stuk neemt het aantal hondenuitlaters af, en de natuur wordt snel mooier als de Lage Vuursche dichterbij komt.

Daarbij loop je langs het Pluismeer, genoemd naar het veenpluis dat er in de zomer uitgebreid bloeit. Als jochie ben ik er een aantal keren onder het prikkeldraad doorgekropen om er te zwemmen. Dat werd door iedereen afgeraden, onder bedreiging met de boswachter die een geweer had en rondliep met een veer van een Vlaamse Gaai in zijn hoed. Uiteindelijk was het meest overtuigende argument om het te laten dat het toch wel een roteind lopen was vanaf de camping, waar we weken per jaar doorbrachten.

Het meer is nog steeds niet toegankelijk, maar nu is het duidelijk een beschermd natuurgebied, dat over gaat in de Stulp. Ondanks dat ik hier veel heb gezworven in mijn jeugd herken ik het niet. Dat kan te maken hebben met het natuurbeheer dat hier sterk door Staatsbosbeheer is opgepakt.

Het is een heidegebied waar men er op let dat de zandverstuiving niet de overhand krijgt.

Dichter bij Lage Vuursche neemt de hoeveelheid hekken, draad, camera's en schermen toe. Dit is het pad langs Drakensteyn, het kasteel uit 1634 dat in 1959 eigendom werd van de Oranjes. Nu woont Beatrix er. Gisteren heeft ze haar pols gebroken, dus het heeft geen zin om te kijken of ze er net zo wuivend bijstaat als haar moeder op Soestdijk.

In plaats daarvan stap ik binnen bij de Vuursche Boer, pannenkoekenhuis sinds 1959. Maar niet nu, want het is nog te vroeg om het beslag te kloppen. De koffie en appeltaart zijn goed!

Alleen al uit jeugdsentment is het leuk om het dorp in en vervolgens de Koudelaan af te lopen. “Ons Honk”, de camping van mijn jeugd, wordt inmiddels verbouwd tot “Résidence Lage Vuursche” waar 83 vakantievilla’s op elkaar worden gepropt. Het Nivon is er nog wel, maar in de vorm van het Koos Vorrinkhuis aan de andere kant van de laan. Op internet wordt beweerd dat ze hier nog wandelgidsen hebben, dus ik stap er maar eens binnen.

Ze zijn vriendelijk en gezellig en schuimen alle kasten af op zoek naar boekjes. Ze weten alleen het Pieterpad op te duiken, maar zijn bereid om kopietjes te maken van andere wandelingen.

Dat is niet nodig, de GPX brengt me wel verder. En verder is, naast Bunbun ook de officiële wegbewijzering in dit deel van de route dik in orde.

Doorwandelen richting Hollandse Rading is daardoor een eitje. Opgemerkt moet worden dat ik misschien niet die indruk wek. Op enig moment stopt een auto naast me met de vraag of ik misschien een lift wil 😊.

Vervolgens gaat het via een ecoduct over de snelweg naar het natuurmonumentengebied “Einde Gooi”. Er wordt uitgbereid voorgelicht: dit is het gebied met de grootste dassenconcentratie in het land. Helaas, los van het breiwerk van Nelleke om mijn nek, zie ik er geen een. Ook zonder dassen is Einde Gooi prettig om door te wandelen.

En al snel loop je langs een dichtgegroeide sloot: het Kanaal van Tienhoven.

De sloot ontwikkelt zich in de loop van de wandeling tot een serieus kanaal. Aan het eind van het natuurgebied is er een scherpe overgang in landschap: we gaan van de zandgrond en bossen naar het Utrechtse plassengebied met veengrond.

Daarmee laten we de merels en spechten ook achter en komen we weer tussen de drijfsijzen. De route loopt een stuk parallel aan het klompen-zoddenpad. Daarbij passeer je de Westbroekse Zodden van Staatsbosbeheer. Het is verleidelijk om hier een extra bochtje te maken, maar inmiddels miezert het wat en wil ik toch wel naar het eind van de route.

En er is vanaf de weg voldoende te zien van de schoonheid van de Tienhovense plassen en het veen. De weg, die ook de grens met Noord-Holland vormt, is uitsluitend voor wandelaars en fietsers. Op het laatste stuk worden zelfs de laatsten verbannen (al maken de bandensporen duidelijk dat velen daar een eigen mening over hebben).

Je kan dan al uitkijken over de Loosdrechtse plassen die er stil en mistig bijliggen.

En zo kom je dan bij het eind van de etappe in Tienhoven. De bushalte is snel gevonden, maar de bus is net weg, en het is een uursdienst.

Nu geeft google aan dat de volgende halte 45 minuten lopen is, maar dat ik dan wel naar station Maarssen kan.

En zo verlaat je Tienhoven en kom je in Oud-Maarsseveen.

Deze weg ken ik al jaren en is ook al langgekomen bij het Waterlinepad.

Sterker nog, de bushalte is op de hoek van Fort Maarsseveen…… en het blijkt inmiddels een bus die je moet reserveren. Het wordt tijd om door de zure appel heen te bijten en gewoon door te lopen naar station Maarssen.

Daarbij staan er weer de nodige wegwerkers in de weg, maar deze zijn van de vriendelijke soort zodat er goed omheen te werken is.

Maarssen zelf is een dramadorp voor wandelaars. Je moet eerst over de Vecht en daarna over het Amsterdam-Rijnkanaal, waarbij er niets staat aangegeven en je op de app je weg moet vinden. Helaas tonen die niet de “anti-wandelaar” hekken en geluidswallen waar je niets mee kan.Tegen de tijd dat ik op het station sta heb ik bijna 10 kilometer meer gelopen dan het plan was. Los daarvan was dit een mooie etappe met onbekende stukken in een gebied dat ik dacht te kennen.

ETAPPE 9: (TIENHOVEN) MAARSSEN - UTRECHT

Na de vorige keer doorgelopen te zijn naar Maarssen lijkt het nu niet meer dan redelijk daar weer te starten voor de laatste etappe. Deze etappe heeft daarmee hetzelfde start- en eindpunt als [etappe 12] van het Waterliniepad, al maakt de laatste meer bochten.

Verder is er absoluut een vergelijking met de eerste etappe. Ook nu vriest het en ook nu gaat de tocht voor een groot deel langs een rivier, deze keer de Vecht. En dus houden we het in stijl en is er een pagina met foto’s langs het water bij deze etappe.

Na vanuit station Maarssen het Amsterdam-Waal kanaal weer overgestoken te zijn pik je in het centrum van het dorp de Vecht al snel op. En dat valt mee, want op de website wordt gewaarschuwd dat deze etappe niet langer actueel is. Groot verschil met de eerste etappe is dat de oevers op de meeste plaatsen zijn bebouwd en/of dat er (woon)boten liggen.

Bij de Nederrijnsevaart buigt de route de polder in. Dan ben je inmiddels langs een hele reeks landhuizen gekomen, vaak met theehuisje.

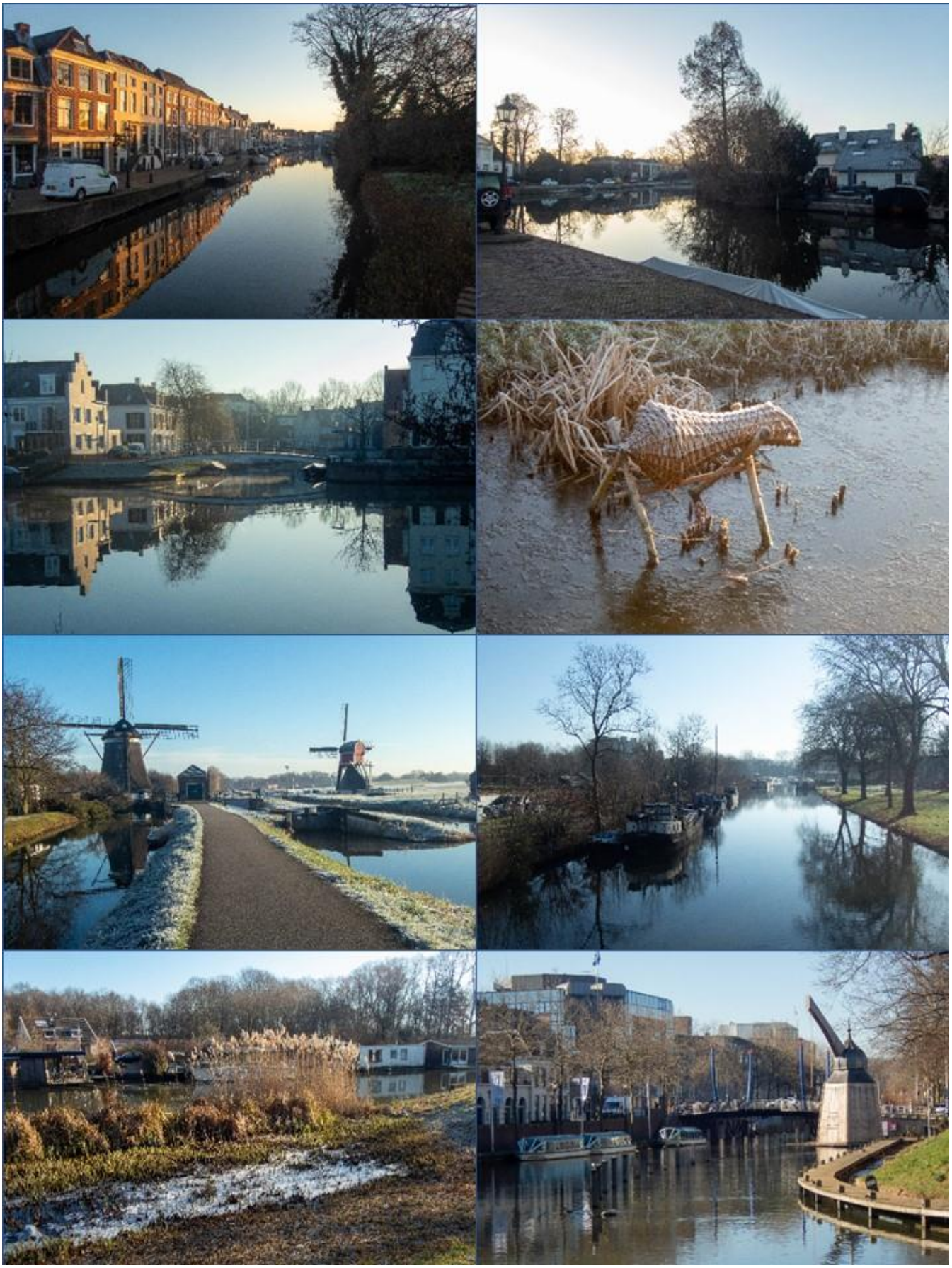

In de polder kom je terecht bij de Westbroekse molens.

De twee molens uit de 18e en 19e eeuw zijn van belang voor het waterbeheer in de Westbroekse polder. Met het complex van sluisjes is het bij dit schitterende weer en de rijp op de weilanden een prachtig gezicht.

Richting Oud-Zuylen moet je volgens de gids eerst langs bij de lokale begraafplaats, waar F.C. Donders nog steeds ligt. Opmerkelijk is dat de grootste getallen op de grafsteen niet zijn geboorte en sterfjaar weergeven, maar de jaren dat hij hoogleraar was.

Een ander opmerkelijk grafmonument is de tombe van de familie van Tuijl van Serooskerke. Voor de topografisch zwakkeren is in de steen gebeiteld dat Serooskerke op Schouwen ligt 😊

Je bent dan bijna in (en tegelijk uit) het centrum van Oud-Zuilen. Het meest opmerkelijke is het 13e eeuws kasteel, waar ik alweer te vroeg ben om de museumjaarkaart in te zetten.

Dus het blijft wederom bij het bewonderen van de boerderij, de toegangspoort en de buitenkant van het geheel. Daarna sta je weer bij de Vecht. Het Waterliniepad en de huidige route verdwijnen dan weer de polder in. Eén keer leuk, maar ik besluit deze keer aan de Vechtzijde door natuurgebied Zuilen te lopen.

In de weilanden blijken nog meer vogels te zitten dan vorig jaar augustus. Zo zitten er niet minder dan 17 ooievaars bij elkaar.

Na het natuurgebied naderen we de eindbestemming de stad "*Utreg*".

Tot hier viel de mededeling dat de route niet actueel was zat mee. Bij het "Huis aan de Vecht" waar mijn oma haar laatste jaren woonde gaat de route naar de Zuilense kant van Vecht. Het is voor iemand uit Utrecht duidelijk waarom ze oversteken, de andere kant is "het

zandpad” de Utrechtse hoerenbuurt met de woonboten. Helaas hebben de routeplanners niet zien aankomen dat die buurt gesloten zou worden bij het verschijnen van de gids. En ook niet dat de buurt van de Marnixlaan en -brug volledig op de schop zou gaan.

Bunbun laat zien dat we in de stad zijn door het stadswapen te tonen, maar verder ben ik op GPX en mijn best wel grote kennis van de stad aangewezen. De Marnixbrug is volledig afgeloten voor wandelaars die aan deze kant langs de Vecht willen lopen.

Via de Nieuwlichtlaan en het Ondiep komt je weer in de richting van de Vecht, waarbij wegwerkers het verkeer voor me tegenhouden, zodat ik veilig kan oversteken.

Daarbij passeer je een enorme mural die een herinnering weergeeft aan een groot openluchtzwembad in deze wijk. En ook daar heb ik gezwommen.

Oud Utrechters zouden moeite hebben om de Marnixlaan te herkennen: van vierbaansracebaan naar tweebaans, met langs de randen volledige nieuwbouw.

Maar Utrecht heeft nooit veel opgehad met historie (of het zou de Dom moeten zijn), daarover later meer. In dit deel van de wandeling worden Fort de Klop en de Joodse begraafplaats genoemd. Dat is aardig, maar beiden liggen aan de “Overvechtse” kant van het water. Het Fort zelfs iets verder van het water. De begraafplaats is al sinds jaar en dag afgesloten, en wordt afgegrensd door een gebouw. Dat is dan wel weer vast te leggen.

Via de Roode[12] Brug kom je weer aan de andere kant van de rivier, op een plek waar ook de route weer is aangegeven. Vanaf nu wordt het een echte stadswandeling. Daarbij wordt de rivier gevolgd tot aan het Zwarte Water. Dit stukje heb ik ooit eens gelopen met Esther. We waren het er over eens dat het een van de mooiste plekjes van de stad is.

Het is een klen watertje met sluisjes.

[12] Yep, oude spelling, ondanks dat deze brug is vervangen door een hypermodern artistiek geval.

Je kan iets van de route afwijken en langs de rivier blijven, waardoor je achterlangs de molen loopt.

Terug bij de Vecht volgen de laatste meters naar het oude centrum.

Daarmee wordt het tijd iets over dit oude centrum te zeggen. Bij de prequel hebben we een aantal oude straatjes gezien en zijn we bij de Maliesingel en Tolsteeg langs resten van de stadsmuur gekomen.

Dicht in de buurt van de sluisjes staat de Adelaar, de grote stadsmolen van Utrecht.

Maar uit ervaring weet ik dat Utrecht een lange geschiedenis heeft in het vernietigen van historisch erfgoed, en als aangekondigd: daar gaan we het nu over hebben.

Utrecht is, als Ultraiectum al bekend uit de Romeinse tijd en verwierf in 1122 stadsrechten. Wat doe je dan? Je bouwt een kerk, een kasteel en je graaft een sloot. En als je dan toch bezig bent dan gooi je direct een stevige muur om de stad met een stuk of 50 wachttorens van een meter of 10. Dat is imposant en je kan er, om maar eens wat te noemen, de Fransman mee buiten de deur houden.

Om met de kerk te beginnen. De oude, grote imposante kerk van Utrecht begon men te bouwen rond 1085. In 1567 raakte de kerk helaas betrokken bij de belegering van Kasteel Vredenburg en werd deze voor een deel aan gort geschoten. Daarna werd het steeds minder, tot Napoleon in 1813 besloot de resten als bouwmateriaal te verpatsen.

Aan de Mariaplaats is alleen nog de oude kloostergang en een leuk plansoen met het grondplan van de kerk terug te vinden.

En zo komen we bij Kasteel Vredenburg, dat werd gebouwd tussen 1529 – 1543 en dat uiterst geschikt was om de Spanjaard binnen te houden. Dit tot er een 80 jarige oorlog begon, waarbij het nog nieuwe kasteel deels direct weer aan puin werd geschoten, waarna

de bevolking het grootste deel sloopte om de Spanjaard mogelijke toekomstige huisvesting te ontnemen. De sloop begon in 1576; in 1581 waren er nog maar twee torens over die deel uitmaakte van de stadsmuur. Het laatste bastion, het Spanjaardsgat, heeft het tot 1919 gered. Bij opgravingen tussen 1976 en 1978, voor de fundering van Hoog Catharijne, kwam de ruïne weer boven de grond (en maakten wij deze foto). Maar de grond was duur en de angst voor de Spanjaard groot, dus werden deze resten opgeblazen.

Hier onder de reconstructies van de stadsmuur, de Maria- en de Domkerk en Kasteel Vredenburg.

Wat die stadsmuur betreft, die is er dus ook niet meer. Wat in 1122 begon als een stevig bouwwerk leidde uiteindelijk tussen 1366 en 1577 tot een ommuurde stad zoals op de reconstructie te zien is. Helaas bleek de opzet om de Fransman buiten te houden niet echt te werken. Dus toen die tussen 1794 en 1814 de zaak kwamen verstieren bedacht men een nieuw plan: de Grebbe- en de Waterlinie. Die bleken dan weer niet bestand tegen de Duitser, maar dat was later. In 1824 besloot burgemeester Asch van Wijk dat het mooi was geweest met die muur en dat de resten wel gesloopt konden worden.

Wat dan overblijft is de gracht. De Utrechtse stad heeft een mooie grachtengordel met water dat door de Kromme Rijn wordt aangevoerd en door de Vecht afgevoerd.

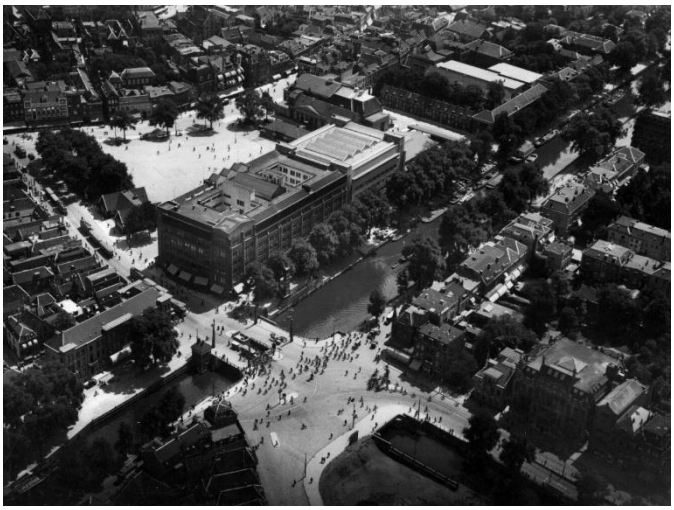

Langs die Catharijnesingel werd een imposant gebouw neergezet dat een monument was voor de handelsfunctie die Utrecht altijd had gehad: de jaarbeurs.

Via de Smakkelaarsbrug kon je dan over de singel in de binnenstad komen. Stedenbouwkundig (gebrek aan) inzicht bepaalde in de 70'er jaren dat dit het verkeer in de weg stond en dat het tijd werd voor een nieuw megalomaan plan: Hoog Catharijne. En zo werd in 1970 onder mijn toeziend oog, en dat van bijna al mijn klasgenoten, in alle vroegte het gebouw opgeblazen. De singel bleek beter bestand tegen springstof. Maar met inzet van veel beton verdween uiteindelijk het grootste deel van de singel. De racebaan om het centrum kon worden aangelegd.

Vanaf het begin was duidelijk: het was geen succes. Na vele protestcomités werd begin deze eeuw dan ook besloten de racebaan weer vol te laten lopen. Dat was makkelijker gezegd dan gedaan, maar op de foto van de huidige situatie is met wat moeite de vernieuwde singel te zien.

Wat nog ontbreekt in dit betoog, maar wat wel tussen de reconstructies staat, is de Domtoren. In 1253 was er een enorme brand in Utrecht. Een nieuwe kerk is dan een aardig gebaar naar de goden om niet in herhaling te vallen. Dus werd in 1254 begonnen met de bouw van de Domkerk en -toren. De toren was met zijn 112 meter al snel de grootste van het land en de trots van iedereen die hem niet protserig vond. Geloven hebben niet altijd evenveel op met kunst en cultureel erfgoed, wat in de derby tussen Christen I en Christen II in 1580 leidde tot de beeldenstorm, waarbij een deel van het interieur kort geslagen werd. Hoewel men in 1254 voortvarend met bouwen was begonnen leidden de oorlogen en de broederstrijd niet tot grote inzet voor het afbouwen van de kerk. Aan de discussie hierover kwam in 1674 een tijdelijk eind toen een orkaan het middenstuk plat blies.

De toren bleef staan en geheel tegen de Utrechtse aard in begon de bevolking van het ding te houden, al was het alleen maar om de Groninger af te zeiken. Die was met de Martinitoren duidelijk een paar meter tekortgeschoten.

Klein probleem is dat de toren van hetzelfde materiaal als de weggeblazen kerk is gebouwd. Stevig en regelmatig onderhoud is daarom noodzakelijk om de Groninger klein te houden. En ook nu kunnen we ons nauwelijks herinneren hoe de toren er echt uitzag.

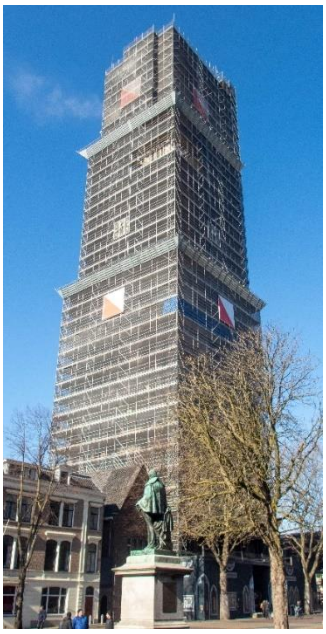

De discussie over de volledige herbouw van he middenschip is waarschijnlijk een achterhoedegevecht. Maar ook nu is er nog een groep actief die zich inzet voor de herbouw.

In 2004 is men er zelfs in geslaagd om een steiger tussen de kerk en de toren te zetten om duidelijk te maken hoe groot het geheel was.

Na dit lange betoog over het verleden terug naar de wandeling die nu langs de oude gracht naar het eindpunt gaat. En dan doe ik de voorspelling dat ook nu niets bij het oude zal blijven. Neem nu dit raam…..

Er zijn meer kleine veranderingen. Zo is het stalletje van Mario weg, en worden de broodjes verkocht vanuit een echt winkeltje.

Het oude hoofdpostkantoor is al genoemd, en daar is het tijd voor een kop koffie. Voor het gebouw wordt ernstig reclame gemaakt voor de U van Utreg in rood/wit als reclame toevoeging voor al uw producten.

Verder is het langs de gracht, het stadhuis en de vismarkt vooral jeugdsentiment.

Om de neiging om iedere vierkante meter in dit verslag op te nemen volgt hier een pagina met de beelden van de laatste meters van het Utrechtpad tot aan het Domplein.

De kerk en de kloostergang zijn nu open. Dit is een korte etappe, dus ik neem breed de tijd om alles op mijn gemak te bekijken.

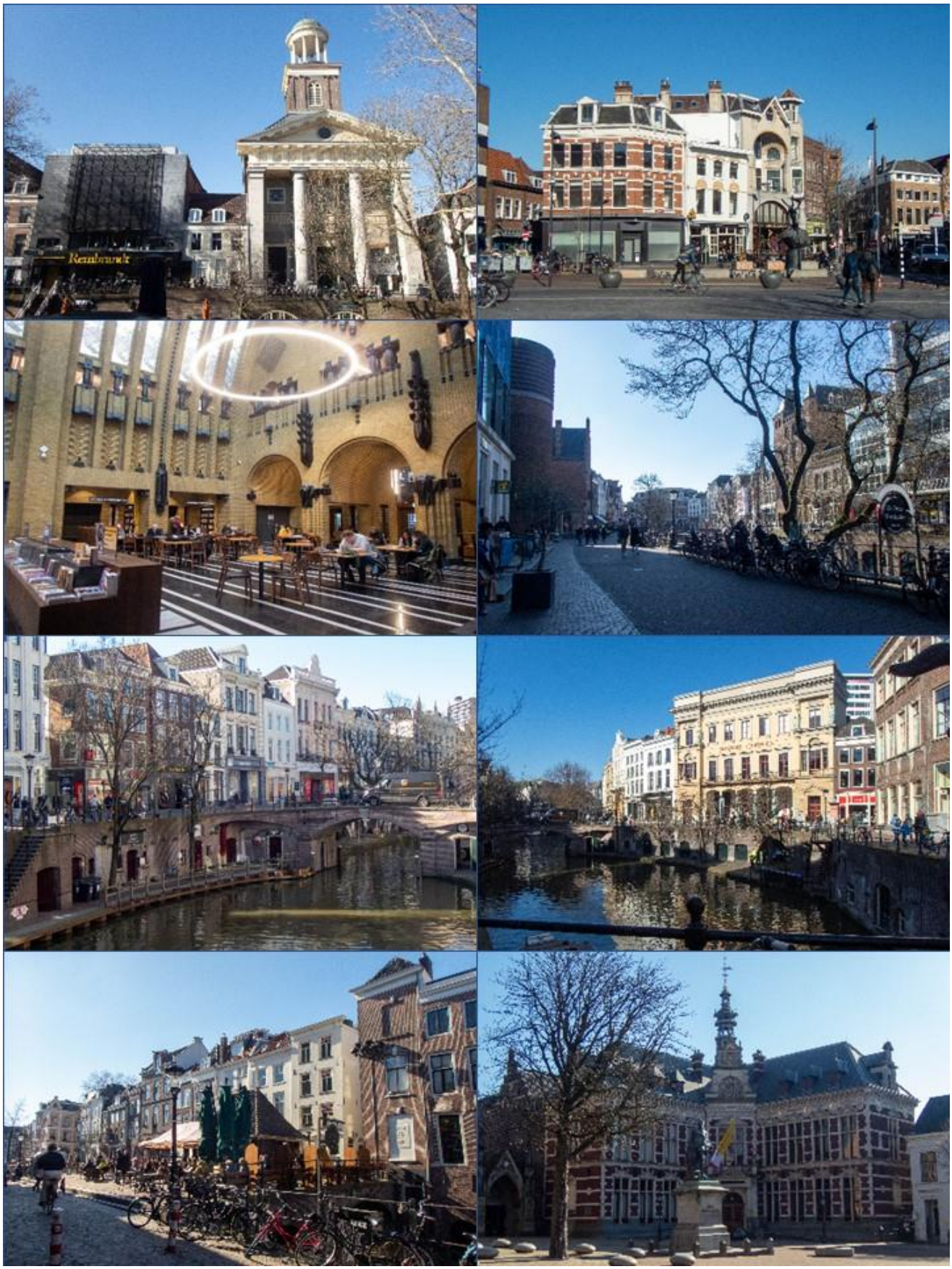
Rembrandt

Op het Domplein staat ook het historische hoofdgebouw van de universiteit, waar we zijn afgestudeerd. In de eerste etappe is het planetenpad al langs gekomen. Voor het universiteitsgebouw ligt de start van die wandeling: de zon. Een terechte keuze, want de sol is het wapen van de Utrechtse universiteit.

Wie de toren echt wil zien kan, naast alle souvenirszaken op twee plaatsen terecht. Allereerst in het oude gebouw van boekhandel Broese-Keming en de bibliotheek[13] aan de kop van de oude gracht. Hier is nu een duurzame markt en daar staat een kartonnen versie van de toren.

In de Mariastraat heeft men een “schaduw” van de toren zonder der steigers getekend. Tegen de tijd dat je daar bent zit het Utrechtpad er officeel op. Dit is de weg terug naar het station, langs het conservatorium en langs de Mariaplaats met het beeld van Opa Pluis. Deze laatse is een eerbetoon aan Dick Bruna, de bedenker van Nijntje.

Dan is het nog maar even voor je de Catharijnesingel oversteekt naar Hoog Catharijne en het nieuwe station. Ook zo’n gebied dat volledig op de schop is gegaan in de vaart der volkeren in Utrecht.

Ook hier zijn de meningen over verdeeld. Voor mij is dit het derde Utrecht CS in mijn leven en wat mij betreft de mooiste.

Het Utrechtpad is gelopen, en grotendeels zeer geslaagd. Ik knoop er nog een etappe aan vast, tenslotte doe je alle research naar wandelmogelijkheden niet helemaal voor niets.

Maar voor nu is dit het officiele afscheid van SP13 en nemen we afscheid van wat symbolen:

[13] Nu beiden in het oude postkantoor.

Nijntje (Dick Bruna), de Haas (Barry Flannigan) en helaas ook “definitief” van Bunbun (Mart Baay).

ETAPPE X: UTRECHT, 15 MAART

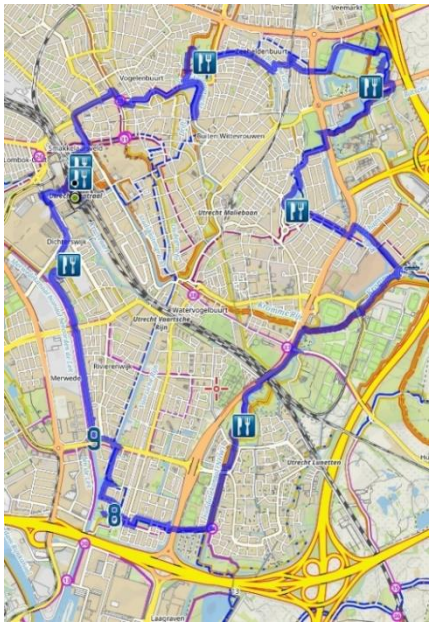

Bij de zoektocht naar “wandelen in Utrecht” stuitte ik op de Stadse Tocht van RoutesInUtrecht.nl, een mooie rondwandeling buiten het centrum. En als afsluiter van de tochten door Utrecht is dat een passende afsluiting, vandaag ook nog eens met prachtig weer. Klein detail: er zijn geen routeaanduidingen, je moet helemaal op de GPX en eventueel een kaart en beschrijving doen.

De wandeling begint bij CS en gaat dan direct via het Smakkelaarsveld naar de Catharijnesingel. Dan blijkt al dat je een groot deel van de route langs het water kan lopen. Bij de Weertsingel blijken er dan toch nog sporen van de oude stadsmuur. En dat is niet eens het enige restant. Maar voor je daar bent moet je eerst langs een opnieuw opgebouwde “historische” havenhijskraan en over de sluisjes waar de vorige etappe ook al langs kwam.

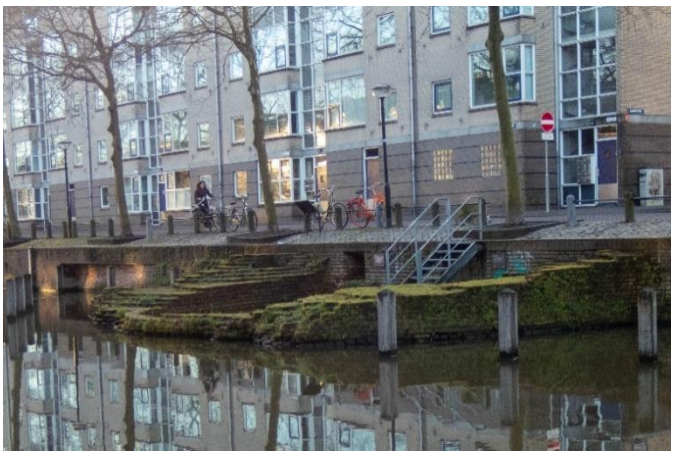

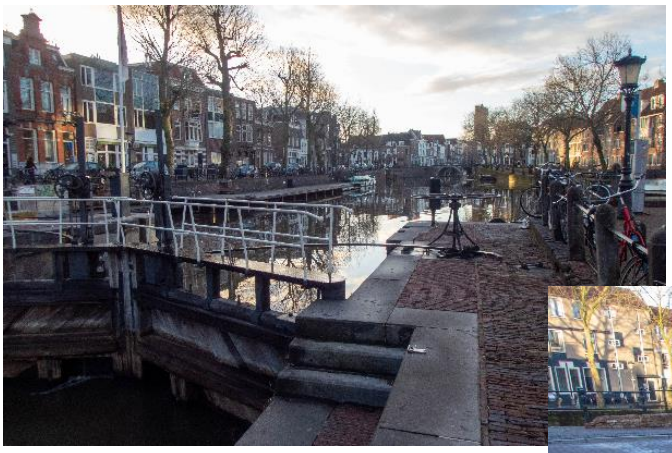

Je komt dan bij de Weerdpoort uit 1552 en daar is gewoon te zien hoe de fundering van de stadstoren er uit heeft gezien.

Vlak daarachter kan weer even naar Nijntje worden gezwaaid.

Daarna ga ik de mist in. In plaats van de bocht naar het Griftpark loop ik door naar de Wittenvrouwensingel. Nu is dat in het kader van het jeugdsentiment helemaal niet erg, want aan de overkant heb ik, ingeklemd tussen het

politiebureau en de gevangenis, de laatste twee jaar van mijn middelbareschooltijd doorgebracht.

Inmiddels is het allang geen middelbare school meer, maar het is een oud gebouw en dat houdt het nog wel even. Met wat weemoed kijk ik naar het biologielokaal waar ik bedacht dat ik ook die kant maar uit moest.

Tijdens de wandeling wordt duidelijk hoeveel groen en hoeveel parken Utrecht heeft. Nadat de route is teruggevonden sta ik snel in het Griftpark. Daar is het, zoals mijn Amsterdamse kennis omschrijft, een tering herrie. Nu heb ik er minder last van, maar de halsbandparkieten die inmiddels Utrecht hebben bereikt weten goed duidelijk te maken dat ze aanwezig zijn en geen plannen maken om weer te vertrekken.

Na een stevige bocht door het park gaat het de stad weer in langs de Biltse Grift.

Via de Zeeheldenbuurt (en langs het prachtige anatomiegebouw) kom je bij het volgende park: Voorveldse Polder.

Allereerst kom je langs hotel Midland, waar mijn neef al decennia parttime werkt.

Ooit heb ik er eens overnacht voor mijn werk. Ik ben blij dat hij er nog steeds warm voor loopt, want er is, hoewel de omgeving niet verkeerd is, weinig bijzonders aan het gebouw in mijn ogen.

Even verder zit een verwarde man langs het water op het bankje. Hij draagt vrouwelijke teenslippers met een hakje, fel roodgelakte teennagels en hij heeft lang grijs haar. Of, en hoe verward hij is durf ik niet te zeggen. Maar de drie agenten om hem heen staan druk te overleggen wat ze met deze verwarde man aan moeten. Zelf lijkt hij niet onder de indruk. De uitkomst afwachten lijkt me niet slim, wie weet vinden ze dat ik er nog verwarder uit zie.

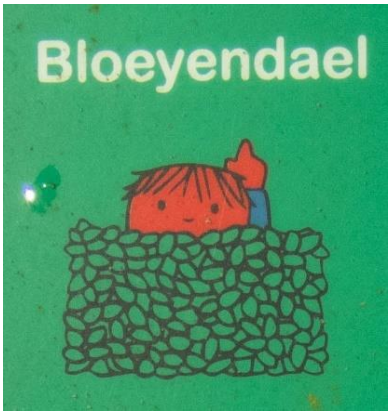

Daarna kom je in Bloeyendael. Dit park is in het midden van de 17e eeuw ontwikkeld als buitenplaats in landgoed Rijnsweerd. In 1868 werd het gesloopt en verdwenen de resten onder de verbrede Biltse Straatweg. In 1975 bedacht men dat een parkje toch wel aardig was, zo vlak bij de Uithof en achter het provinciehuis. Nu is grond in Utrecht duur, dus bebouwing was de meest voor de hand liggende optie. Men had echter buiten “de actiegroep” gerekend. Die kreeg het voor elkaar het park te behouden, uit te breiden en om te zetten in een stichting. Je kan er nu verschillende wandelingen in het gebied maken.

Aan het eind van het park kan je via een duiker onder de rondweg tussen de A27 en A28 door; langs een poot van de Kromme Rijn. Vandaar sta je in no-time bij het Rosarium aan de kop van het Wilhelminapark.

In het Wilhelminapark is het druk. Onder begeleiding van coaches in professionele outfits zijn groepen vrouwen zich op allerlei manieren druk aan het maken. Daarbij blijft het vaag of dit een reguliere sportschool activiteit is, of dat een bedrijf heeft bedacht dat het weer tijd is voor de onvermijdelijke teambuilding. Ze sloven zich in ieder geval goed uit onder de blik van de vrouw die daar al jaren in haar all-weather outfit toezicht houdt.

Dit is het park waar ik ben geboren, maar als er één plek in Utrecht is waar de grond duur is, dan is dat het Wilhelminapark. Dus de vraag hoe de Emmakliniek gerenoveerd kon worden werd eenvoudig op zijn Utrechts beantwoord: plat gooien en woningen neerzetten.

Jaren later hebben we nog een tijdje “om de hoek” in een studentenappartement gewoond, dus we kennen hier iedere vierkante meter. Dat geldt ook voor de weg tussen het park en de Uithof, waar we een jaar of zes bijna iedere dag fietsten.

Ook toen wisten we dat het Rietveld-Schröderhuis een architectonisch hoogstandje was. Inmiddels is het werelderfgoed, met rondleidingen en stoeptegels die de weg wijzen. Maar het is bijna onmogelijk om iets wat al zo lang deel van het dagelijks leven is ineens anders te zien. Wel herinner ik me een rondleiding waarbij werd uitgelegd dat Gerrit Rietveld in de bouwaanvrage de contouren van het naastgelegen pand had opgenomen, zodat de planningcommissie niet zag dat het een kubistisch bouwerk volgens de principes van de kunstbeweging “de Stijl” zou worden. Het huis lag op de grens van Utrecht. Naast het huis ligt inmiddels de rondweg en een viaduct waardoor je makkelijk richting Rijnsweerd en de Uithof kan. Het viaduct is inmiddels ook helemaal “Rietveld” met Delfsblauwe tegels met de stoelen die Rietveld heeft ontworpen.

Na het viaduct gaat de route onmiddellijk linksaf. Dat is dan weer leuk, want wij lagen altijd op volle snelheid rechtdoor richting Uithof.

Spar

Tijdens de wandeling kom je de meest uiteenlopende kunst tegen, zoals nu een glimmend stalen “ding”. Voor de aardigheid is de vorige pagina opgenomen met een overzicht over de enorme verscheidenheid in kunstvormen onderweg.

Ondertussen leidt de route na “het” huis naar het tracé van de sneltram naar de Uithof. Vandaar komen we bij de eerste etappe van SP13, nu in tegenovergestelde richting: langs de Kromme Rijn richting centrum. Dat duurt lang genoeg om nog een Bunbun tegen te komen, maar na Stadion Galgenwaard buigt de route af richting Lunetten en Hoograven.

Het aardige is dat ik dit op eigen initiatief in augustus vorig jaar heb gelopen als verlenging van etappe 12 van het Waterliniepad. Daar heb ik genoteerd dat men vrij vaag aan het klussen is rond de 4 lunetten die je tegenkomt als je langs de autoweg het enorme spoornet aan deze kant van Utrecht

passeert. Inmiddels heeft men bedacht dat het publiek ook wel mag weten waar dit geklus toe moet leiden: er komt een groot Lunettenpark.

Vanaf de brug over het spoor kan je mooi op een van de lunetten kijken. Persoonlijk blijf ik van mening dat ze er eerst een paar moeten heroveren op de padvinderij en er iets moois en toegankelijks van moeten maken voor het echt wat wordt, maar wie weet.

Je kan in ieder geval binnenlopen in Lunet 4, waar een restaurant is dat wordt gerund door mensen met een beperking. Onmiddellijk nadat ik binnen ben gaan ze met elkaar lunchen, maar hier ziet men er strak op toe dat betalende klanten niet genegeerd worden. En zo zit ik snel aan een broodje en kerriesoep.

Onmiddellijk na Lunet 4 begint de echte sentimental journey. Vroeger lieten we de honden uit in de polder langs de Oude Liesboschweg. Vooral langs het inudatiekanaal was het mooi struinen over de heuvel. Water en heuvel zijn nog herkenbaar maar aan beide kanten zijn nu huizen gebouwd in de “nieuwe” wijk.

Hierna 2 pagina’s vergelijkin “toen en nu”

Utrecht - Hoogeveen Tjapmahal

Er zijn een aantal punten die in ieder geval opvallen. Dat mijn oude lagere school is omgezet in appartementen wist ik, maar ze blijken er een hele puist aan vast gebouwd te hebben. Verder is op de oude foto van mijn straat, waarin ik aan het rolschaatsen was, de polder nog op de achtergrond te zien. Er waren geen auto's en ik was trots op mijn gympak: een hemd met een upgrade doordat er een logo op was genaaid. Verder ligt er op de hoek van de wijk een gapend gat waar een LTS en een bouwspeeltuin hebben gestaan. Aan de bouw van dit deel van de wijk is goed te zien dat Rietveld de ontwerper was.

De singel bij mijn voormalige Decrolyschool is het meest zuidelijke punt van de wandeling. Langs de rand van de wijk, tussen mooi opgeknapt industriëel erfgoed, gaat het mu noordelijk. Eerst langs de Vaartsche Rijn, daarna langs het Merwedekanaal.

Hier liggen al woonboten zo lang ik mij kan herinneren. Op de meeste plaatsen zijn hagen en schuttingen geplaatst, zodat je vaak alleen de illusie hebt dat je langs het water loopt.

Na een tijd komt het hoofkantoor van de RABO in zicht, en daarmee nu echt het einde van de belevenissen als wandelaar in Utrecht.

Tegenover het Centraal Station ligt het gebouw van mijn oude werkgever en ik overweeg om er een kop koffie te scoren voor ik de trein pak. Nu heb ik in dit verhaal al veel verteld over de veranderingen die je tegenkomt als je gaat wandelen in de buurt waar je bent opgegroeid en hebt gewerkt, maar deze laatste is toch wel weer een opmerkelijke. De deur zit op slot en het gebouw is leeg. Toch pak ik de trein met een glimlach: in lijn met dit verhaal is het enige dat rest het enorme beeld van het konijn dat eenzaam het pand bewaakt 😊

PROVINCIE UTRECHT
TOT ZIENS

BIJLAGEN

DE ROUTE

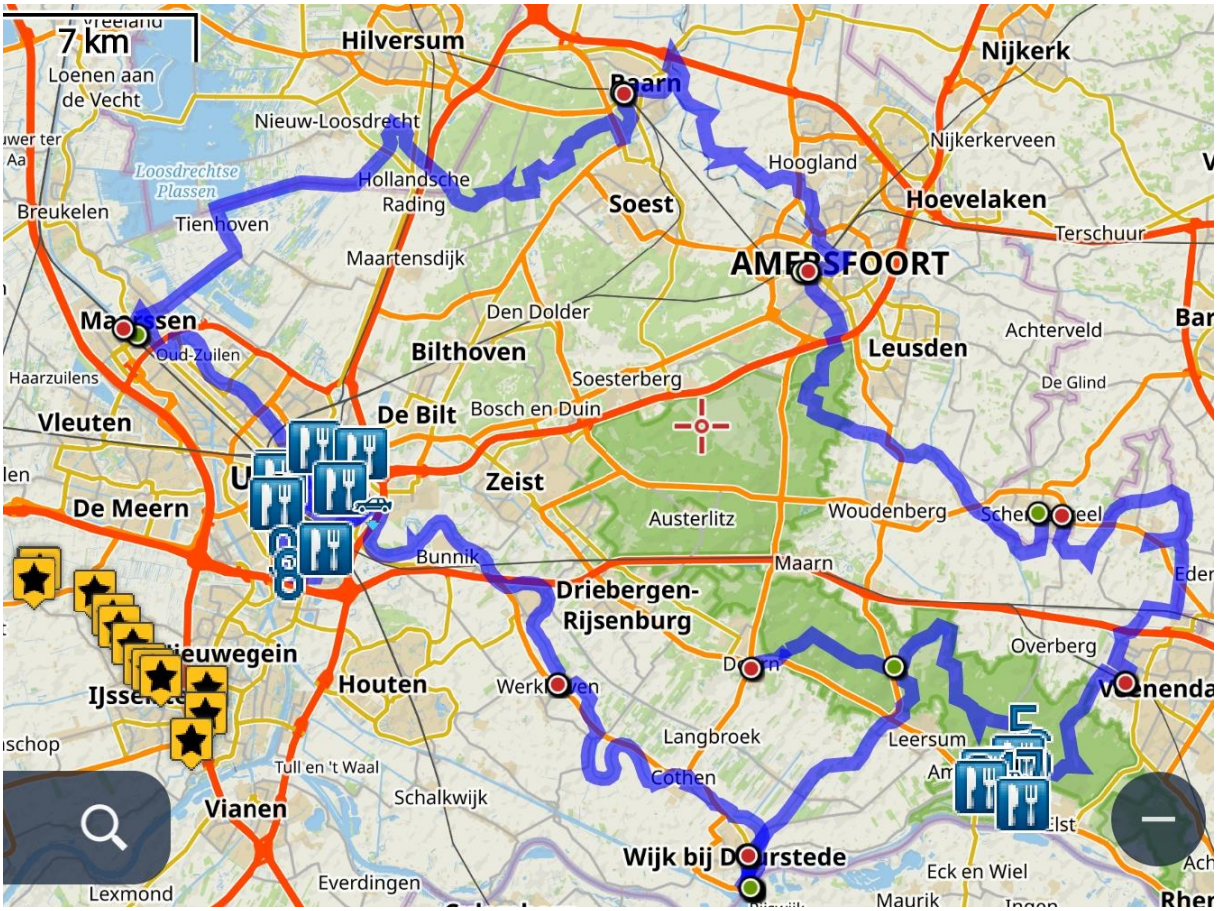

Utrechtpad (SP13)		Totaal gelopen km:	222,2
Totalen in KM		193,7	212,6
Etappe	Van - naar in KM & link	Afstand planning	Afstand Reëel
0	Prequel Utrecht	9,1	10
1	Utrecht (de Dom) - Werkhoven	17	20,4
2	Werkhoven - Wijk bij Duurstede	21,3	19,3
3	Wijk bij Duurstede - Valkenheide	11	13
4	Valkenheide - Veenendaal West	18,7	19,8
5	Veenendaal West - Scherpenzeel	20	20,7
6	Scherpenzeel - Amersfoort	18,5	21,5
7	Amersfoort - Baarn station	19,4	20,1
8	Baarn station - Tienhoven	22,9	31,4
9	Tienhoven - Utrecht	17,7	15,8
X	Sequel Utrecht Stadse Tocht	18,1	20,6
Nog te lopen		-18,9	

LINKS

- Wandelnet, de site
- Utrechtpad op Wandelnet.
- Utrechtpad bij het Nivon
- Wandelen in Nationaal Park de Utrechtse Heuvelrug
- Nederlands Kustpad volgens Wikipedia
- Waterliniepad op Wandelnet
- Limespad op Wandelnet
- Klompenpaden, de site
- Groot Rivierenpad via Wandelnet.
- NWB Nederlandse Wandelbond
- Frank wandelt: en veel!

Meer in Utrecht:

- Utrecht te Voet van Wandel.nl
- Eemlandroute (Natuurmonumenten), 8,1 km
- Jufferpad (Klompenpaden) 16 km
- Hollandse IJsselpad (Routes in Utrecht.nl), 37 km
- Wandelen rond Kasteel Amerongen, (Routes in Utrecht.nl), 11 kilometer
- Wandelen in Amerongen, meerdere wandelingen
- Vredevoetpad (Natuurmonumenten)7,4 km
- Routes in Utrecht
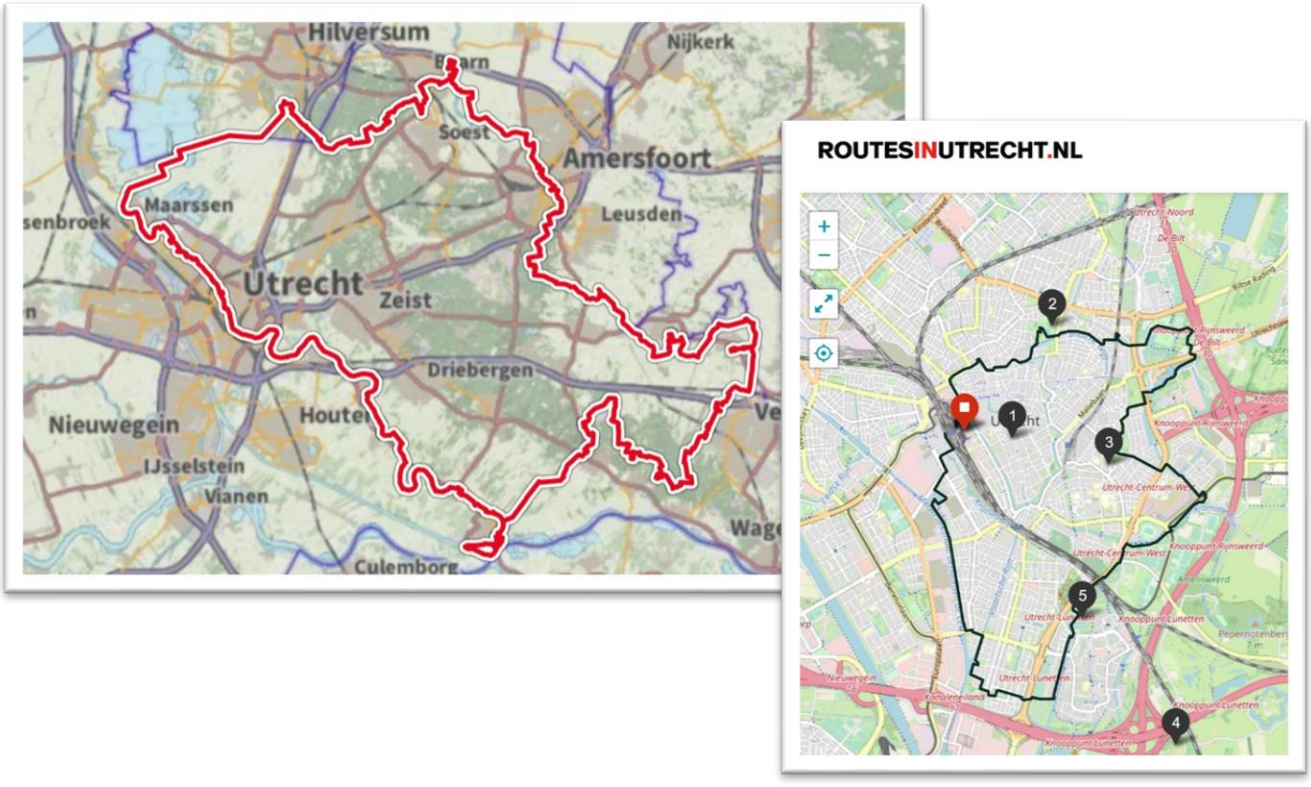
THEORETISCHE ROUTES